

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KNAJLJEVA ULICA ŠTEV. 1 TELEFON 6-23 DO 6-24

SLOVENSKI POROČEVALEC

(NEBRATNI ODDELEK LJUBLJANA) TELEFON 6-23 6-24 POSTNI OKEVNI RACUN LJUBLJANI ŠTEV. 6-9061-1 OGLASI PO CENIKU MESEČNA NABOJINA 65 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTA SLOVENIJE

Razkritje zločinske tolpe, ki je sedaj pred sodiščem, je nov poraz sovražnikov našega ljudstva

Pred vojaškim sodiščem v Ljubljani trajajo že več dni razprave proti 15 zločincem, spijonom in saboterjem. Nekateri od njih so že dolgo pred vojno služili v boju proti ljudskemu demokratičnim gibanjem po evropskih deželah. Obtoženi Puffler je poklicni imperialistični agent-provokator že od leta 1928, obtoženi Presterl pa od leta 1935. Skoraj vsi obtoženci pa so bili že od začetka vojne gestapovski agenti.

Gestapo je šolal svoje agente na prav poseben način. Postal jih je v učevalna taborišča, da bi mu kot vojnini in provokatorji pomagali moriti demokratične borbe. Obenem jih je na poskusnih postajah vzgojil v zločince, jih okopal v krvi anti-fašistov, da bi imel zanesljive pajdase za povojni čas. Tako je izšolal v Dachau tudi obtožence, ki so sedaj pred sodiščem. V Dachau jih je postal prav zato, ker je bilo tam interniranih veliko doslednih borcev proti fašizmu. Preko obtoženih je organiziral provokatorski komite, ki naj bi po njegovih navodilih dušil odpor anti-fašistov. Dachau je bil za več kot 99% interniranec, mučilišče in učevalnica, za manj kot 1%, ki so ga sestavljali tja poslani gestapovski agenti, pa gestapovska šola. Kolovodje gestapa niso šolali te agente le zato, vedeli so, če pride imperialistična Nemčija, da bodo druge imperialistične države prevzele njih agente. Saj nam zgodovina potrjuje, da so se nemški in zahodni imperialisti že med vojno dogovarjali. In kot je razprava razkrila, je predal gestapo po vojni svojo agenturo obeševalnim službam ostalih imperialističnih držav.

Naši zavezniki med vojno bi bili po sklepih na številnih mednarodnih konferencah dolžni, da nam predajo jugoslovanske vojne zločince. Toda oni so jih prikrili. In ne samo to. Vojne zločince in agente zločinskega gestapa so vzeli v svojo službo in uporabili za borbo proti novi Jugoslaviji. Istih zločincev kot se jih je posluževal nemški imperializem v boju proti suvobodoljubnim narodom, se danes poslužuje zahodni imperialisti. Eden voditeljev spijonskega centra neke imperialistične države na Dunaju je bivši agent gestapa general Stiffried. Njegova desna roka je bivši gestapovski agent Sobek. Gestapovski agent Presterl pa je po naročilu tega centra organiziral spijonsko in diverzantsko mrežo iz bivših gestapovskih agentov v Jugoslaviji.

Kot volk ne more skriti svojih dilak, tako tudi imperializem ni mogel skriti svojega zločinskega obraza. Agenti gestapa med vojno so ostali po vojni agenti obeševalnih služb nekih tujih držav — tako prej kot sedaj pa so bili agenti imperialistov.

In obtoženci, ki so sedaj pred sodiščem, so med vojno opravili agentski izpit v gestapovski šoli, so po vojni začeli delati za imperialistične koristi.

Razprava je pokazala, kako premišljeno in načrtno so opravljali svoj zločinski posel. Ko so se vrnili, so se s prevarami in lažmi vrtnili na odgovorna mesta v državni upravi. Drug drugega so podpirali in rinitli naprej. Obtoženi Diehl je pisal za Juraničnem lažno poročilo in dajal lažne karakteristike, da bi spravil agente na visoke položaje. Obtoženi Oswald se je utihotal na važno mesto pomočnika ministra, da je nastavljal svoje pajdase na odločilne položaje v industriji. Na ta način jim je uspelo vrtniti vsvo svojo agenturo na položaje, od koder so lahko največ škodovali. Obtožena Juranič in Oswald sta lahko z visokih mest državne uprave predajala našim sovražnikom najbolj zaupne podatke. Obtoženi Diehl je kot gospodarski inspektor Kontrolne komisije našel dopuščaj napake in kril sabotersko delo svojih agentov.

Vsi obtoženci so bili med seboj tesno povezani in so tvorili organizirano celoto. Njihov namen je bil zrušiti ljudsko državo in ustvariti protiljudsko vladavino, spreminiti novo Jugoslavijo v kolonijo. Na najbolj pretkan način so skušali zavreči našo gospodarsko graditev. Načrtno so organizirali sabotaže. Toda

to niso bili samo zločinci, ki bi neposredno sabotali proizvodnjo in požigali tovarne. Oni so delali vse bolj premeteno. Poslužili so se tehnoloških procesov in z majhnimi spremembami tehnološkega postopka ali z uvedbami novih tehnoloških postopkov povzročili eksplozije, okvare strojev ali celo požige. Pod videzom racionaliziranja so na primer v tovarni lakov v Medvodah uvedli nov tehnološki postopek za zgoščevanje ricinusovega olja. Novi postopek bi zelo lahko povzročil požar. Potem so še nalašč prepustili delo pri tem manj izvežbanemu delavcu. Seveda je nastal požar, ki je povzročil milijonsko škodo. V tovarni v Slovenski Bistrici so na primer delali tako, da niso primela pravilnega odstotka raznih kemičnih snovi. Izdelek je bil skvarjen ali pa je bil že po kratkem času neuporabljiv. V tovarni kleja v Ljubljani so na primer namerno pustili, da so uhajali bencinski hlapi, ki ob spojitvi z zrakom povzročijo požar, če le pritrakne žveplenc. Dovolj bi bilo že, da bi kdo od delavcev z okovanimi čevlji vkresal iskro. Tako je nujno prišlo do eksplozije, ki je zahtevala dve žrtvi. Če je poleg take primere pretiskoval kontrolni organ, kakršen je bil agent Diehl, seveda ni bilo mogoče ugotoviti sabotaže. In če so upraskali za mnenje kot kemičnega izvedenca na univerzi agenta Kranjca, je ta spet le sgotovilo nesrečo.

Ta zločinska družina je sabotala na najbolj pretkan način. Poleg tega, da se je posluževala za svoje zločinsko delo tehnološkega postopka, je še načrtno skrbelo po tovarnah za tako organizacijo dela, ki je nujno povzročila zmanjšanje proizvodnje ali celo zastoj. Agenti Stepišnik, Puffler in Ličen niso skrbeli, da bi pravočasno popravili stroje, preprečevali so uvedbo norm in evidence, niso pravilno razmeščali delovne sile, zadrževali so surovine in izdelke itd. Obenem so ustvarjali po tovarnah take pogoje, v katerih je lahko vsak drug agent izvrševal sabotažo. Tako je lahko nekdo deset povzročil sabotažo, glavni krivec pa se je zakril. Krivda teh zločincev, ki so sedaj pred sodiščem, je zato še tem večja.

Vse delo obtožencev dokazuje, da so delali po skupnem zločinskem načrtu. Temeljito so si porazdelili vloge. Obtoženi Diehl je pisal lažne karakteristike za svoje pajdase, obtoženi Oswald je te agente postavil na važna mesta. Ličen pripravljati la za sabotaže, obtoženi Košir je obrekoval našo državo, izmišljal laži in jih pošiljal v inozemstvo, kjer jih je uporabil za vojnouhujškaško gonjo imperialistični tisk, radio London in Beromünster itd., vsa zločinska mreža načrtnih škodljivcev, od katerih je imel vsak svoj posel. Povezani so bili z agenti imperialističnih obeševalnih služb in po njihovih navodilih delali in skušali odvzeti jugoslovanskim narodom pridobitve narodno osvobodilne borbe.

Tak je bil njihov pravi obraz. Toda na zunaj so se kazali drugačne. Kazali so se kot najbolj predani borci proti imperializmu, kot poštenjavni borci za izpolnitev našega petletnega plana, kot borci za zgraditev socialistične Jugoslavije. Ta drugi obraz je bila podla krinka za njihovo zločinski izmalčeno lice. Danes stoji pred sodiščem taki kot so: veleizdajalci domovine!

Ta zločinska tolpa je hotela minirati naš petletni plan. Toda navzlic vsem njenim zločinskim naporom pri tem ni uspela in naše ljudstvo je plan za prvo petletko izpolnilo. Vendar bomo odselej, ko smo razkrinkali te izdajalce in škodljivce, lahko še bolj hitro in nemoteno napredovali pri socialistični graditvi domovine.

Bolgarski veleposlanik ob grobu Nezanega junaka

Beograd, 23. apr. Novi veleposlanik LR Bolgarije v FLRJ Pelo Pelovski je ob 11. dopoldne položil venec na grob Nezanega junaka.

S strani komande mesta Beograda je bolgarskega veleposlanika sprejel na Avliji podpolkovnik Stevo Kovačević. Pri polaganju venca so bili navzoči predstavniki zunanjega ministrstva, JA kakor tudi osebe bolgarskega veleposlaništva.

UDELEŽENCEM II. KONGRESA OF PRIPRAVLJALNI ODBOR ZA II. KONGRES OF SLOVENIJE SPOROČA VSEM UDELEŽENCEM KONGRESA NASLEDNJE:

Kongres se bo pričel 26. aprila ob 16.30 v unjonski dvorani na Miklošičevi cesti.

Dne 24. aprila ob 8. se odpre kongresna informativna pisarna na Miklošičevi cesti 19 — pritrilec (tel. št. 46-91), ki bo poslovala do kongresa in vse dni kongresa. Vodje delegacij iz okrajev naj se takoj po prihodu vlaka javijo v pisarni, kjer bodo oddali pooblastila in seznam delegatov, nakar prejmejo vse potrebne tiskovine in informacije v zvezi s stanovanjem, prehrano itd.

Vsi člani Glavnega odbora OF Slovenije lahko od sobote popoldne dvignje tiskovine za kongres v pisarni Izvršilnega odbora OF, Erjavčeva cesta 12.

Delegati mesta Ljubljana naj dvignje tiskovine v pisarni mestnega odbora OF, Cigaletova 3, od sobote dopoldne dalje. Tam oddajo tudi svoja pooblastila.

5. REDNO ZASEDANJE LJUDSKE SKUPŠČINE FLRJ

Ljudska skupščina FLRJ pozdravlja poslance Ljudstva iz Slovenskega Primorja in Istre

Beograd, 23. apr. Včeraj ob 16.15 se je začelo V. redno zasedanje Zveznega sveta Ljudske skupščine FLRJ. Seji je predsedoval predsednik Zveznega sveta Vladimir Simić. Ljudski poslanci so pozdravili prihod članov zvezne vlade s podpredsednikom Edvardom Kardeljem na čelu v dvorano z navdušenim in dolgotrajnim odobravanjem.

Predsednik Vladimir Simić je sporočil, da je obvestilo notranje ministrstvo LR Hrvatske Zvezni svet, da je ljudski poslanec Stjepan Novosel umrl 10. decembra 1947 po nesre-

tem naključju. Ljudski poslanci so počastili njegov spomin z vzkliki »Slava mu!«

Predsednik Simić je nadalje sporočil, da je predložila zvezna vladna komisija Zveznemu svetu poročilo o izidu dopolnilnih volitev v Zvezni svet Ljudske skupščine FLRJ 30. novembra leta 1947 na ozemlju, priključenem FLRJ po mirovni pogodbi z Italijo. Navzoče ljudske poslance, izvoljene pri teh dopolnilnih volitvah je predsednik pozval, naj izročijo svoja poslanska potrdila sekretarju Zveznega sveta.

In pozneje v boju za priključenje k Jugoslaviji zelo pomembno vlogo.

S koncem narodno osvobodilnega boja pa še ni bila končana borba našega naroda v Istri. Mednarodna reakcija z Angloameričani na čelu je skušala z diplomatskimi spletkami zanikati našemu narodu pravico do priključitve k Jugoslaviji in pravico Jugoslavije do teh krajev. Tudi v tem boju je bil narod Istre enoten. Boril se je enotno, tako da je zaradi modrega vodstva tov. Tita, tov. Kardelja, zaradi pomoči bratske Sovjetske zveze, slovenskih držav in demokratičnih sil sveta mednarodni imperializem to bitko izgubil.

Ceprav ne žive še vsi naši kraji v sklopu naše domovine, pa danes

vendar vemo, da je ta velika izvojevana bitka prinesla pravico temu našemu delu ljudstva in Jugoslaviji ter pokazala pot, kako je mogoče z utrajnim bojem doseči svoje pravice.

Ljudstvo Istre je hvaležno narodom Jugoslavije, hvaležno je zlasti našemu ljubljenuemu tov. Titu, kajti, če ne bi bilo tov. Tita, če ne bi bilo nove Jugoslavije, bi Istra nikdar ne doživela svoje svobode.

V imenu poslancev Istre, Italijanov in Hrvatov, v imenu vsega istrskega ljudstva se znova zahvaljujem temu visokemu domu narodom Jugoslavije in tov. Titu, (Dolgotrajno ploskanje.)

Pozdrav predsednika Zveznega sveta ljudskim poslancem iz Istre in Slovenskega Primorja

Nato je predsednik Simić pozdravil ljudske poslance iz Istre in Slovenskega Primorja (burno in navdušeno ploskanje v dvorani)

V svojem pozdravnem govoru je predsednik Simić med drugim dejal: S tem, da so prišli ljudski predstavniki s področja, ki je bilo po mirovni pogodbi z Italijo priključen novi Jugoslaviji v njeno najvišje predstavniško in zakonodajno zastopstvo, ne izpolnjujemo samo nekega mednarodnega zakona, ampak kronamo tudi s popolnim uspehom stoletne težnje hrvatskega in slovenskega ljudstva po svobodi, neodvisnosti in skupnem državnem življenju s svojimi krvnimi brati na ozemljih, na katerih žive skupno kakor na svojih narodnih tleh. To svoto težnjo in željo so narodi teh krajev, z njimi pa tudi italijanska narodna manjšina, pokazali že na nesumljivo, nedvomen in junaški način med veliko osvobodilno vojno.

Zaradi nacifasističnega napada in monarhofasistične okupacije so se narodi teh krajev že leta 1941 znašli skupaj s svojimi krvnimi brati Hrvati in Slovenci in drugimi jugoslovanskimi narodi in delili z njimi skupno usodo fasističnega terorja, izpostavljeni isti nevarnosti ter uničevalni politiki zločinskega napadnega fašizma. Narodi teh krajev so delili trpljenje in nesrečo z ljudskimi množicami Jugoslavije, toda pred svojo osvoboditvijo so z bratskimi jugoslovanskimi narodi sodelovali v veličastni narodni osvobodilni borbi ne samo zaradi svoje osvoboditve, ampak tudi za osvoboditev vseh drugih narodov Jugoslavije. To je edinstven primer v zgodovini narodov sloh.

Ljudstvo teh krajev je sodelovalo aktivno in neomajno v tem boju, v katerem je bilo fizično in duhovno solidarno s svojimi krvnimi brati Hrvati in Slovenci ter drugimi bratskimi jugoslovanskimi narodi. To ljudstvo je skupno z njimi preželo vsa razdobja tega boja in nacionalno in politično. Sodelovalo je pri graditvi ljudske oblasti ter se duhovno povezovalo z vsemi pridobitvami v teh skupnih naporih. Lastno osvoboditev drugih jugoslovanskih narodov

je tudi njegovo delo, ki pomeni novo Jugoslavijo in njeno politično ter družbeno ekonomsko varnost. Obnova države, petletni plan in graditev socializma, kakor tudi osnova politike Ljudske fronte Jugoslavije in vlade FLRJ so prav tako podlaga politike narodov teh krajev, ker izražajo tiste težnje, ki so jih združile v skupnem narodno osvobodilnem boju med vojno.

To je bil krvavi plebiscit, edinstven v zgodovini, ki je neločljivo povezal ljudske množice, ki so izvolile tovarise ljudske poslance in jih poslale v ta dom, kjer bodo po načelih ljudske demokracije izvrševali pravice in dolžnosti za zgraditev skupne boljše in srečnejše bodočnosti vseh narodov Jugoslavije.

Popolna enakopravnost narodov v novi Jugoslaviji in popolno priznanje osnovnih narodnih, političnih in kulturnih pravic nacionalnih manjšin nudijo pripadnikom narodne italijanske manjšine in njenim predstavnikom v tem domu ter vseh drugih predstavniških organih naše ljudske oblasti integralno zadovoljstvo njihovih teženj in resnično demokratično izpolnitev cilja njihovega boja, v katerem so ob strani hrvatskega in slovenskega naroda v svojem kraju in drugih jugoslovanskih narodov sodelovali in preživeli vsa njegova obdobja. Danes čutimo mogočee globlje kakor sicer, da priključenje ozemlja po mirovni pogodbi z Italijo, na katerem žive naši bratje, ni popolna, vemo pa, da je vlada FLRJ z maršalom Titom na čelu izvršila v polni meri svojo dolžnost ter smo prepričani, da bo skušala v mejah stvarnih možnosti tudi nadalje storiti vse, kar je mogoče, da bi se to vprašanje čim prej urenilo v korist miru in dobrih sosednih odnosov. Ko gledamo jasno v bodočnost s prepričanjem, da mora pravica zmagati, vas, tovarise ljudski poslanci, v imenu vseh članov tega doma pozdravljam in prostim, da s poročite ljudskim množicam, ki jih zastopate, naša čustva in našo bratsko ljubezen ter zvestobo.

Vsi poslanci so z dolgotrajnim ploskanjem in navdušenimi vzkliki pozdravili predstavniško ljudstva iz Istre in Slovenskega Primorja.

Odgovor ljudskega poslanca Ivana Regenta

Novoizvoljeni ljudski poslanec za okraj Ilirska Bistrica Ivan Regent se je zahvalil članom Zveznega sveta za prisrčen in bratski sprejem primorskih poslancev in je med drugim dejal:

Temu visokemu predstavništvu se zahvaljujem v imenu slovenskega, hrvatskega in italijanskega naroda Julijske krajine in v imenu naših krajev zaradi odločnega varovanja interesov borbe in žrtve ljudstva v teh krajih.

V imenu narodov Istre in Slovenskega Primorja, ki jih tu zastopamo, prisegamo temu visokemu predstavništvu, da bomo dali vse sile za

uresničenje nove socialistične družbe.

Slovenci so se stoletja borili za svoje pravice, na žalost pa ta dolgotrajni boj ni prinesel usemu slovenskemu narodu njegovih pravic. Samo del Slovenskega Primorja je bil priključen novi Jugoslaviji. Benška Slovenija in drugi kraji, kjer žive naši bratje Slovenci, so ostali onstran mej naše domovine. Nikdar ne bomo pozabili naših bratov, ki so ostali na tržaškem ozemlju in v Italiji, prav tako kakor ne bomo pozabili bratov v Slovenski Koroski. Boj naših bratov za osvoboditev in priključenje k materi domovini Jugoslaviji v teh krajih je tudi boj vseh naših narodov.

Govor ljudskega poslanca Dine Zlatič iz Istre

Nato je govorila med pozdravi in dolgotrajnim ploskanjem ljudski poslanec Dina Zlatič, ki je med drugim dejala:

V imenu ljudskih poslancev Istre, Hrvatov in Italijanov se vam zahvaljujem za sprejem v ta visoki dom. Hkrati bi se rada zahvalila tudi v imenu vsega ljudstva Istre. Ko je po prvi svetovni vojni prišla Istra pod jarem italijanskega imperializma, se ljudstvo Istre s tem ni pomirilo. S tem stanjem se je mogla pomiriti samo vladajoča klika stare Jugoslavije, ker je v svoji naslonjaci in mednarodni politiki zasledovala samo svoje koristi, ne pa koristi ljudstva. Teror, v katerem je ljudstvo Istre živel dolgo leta, je danes preteklost, vendar pa mislim, da je treba o njem povedati nekaj besed, ker so ravno pogoji, v katerih je živel in se borilo hrvatsko ljudstvo Istre pod italijansko okupacijo, omogočili, da si je to ljudstvo zgradilo narodno zavest, da je dokazalo svojo žilavostno silo. V tem boju si je ohranilo svojo narodno čast in pripravljeno pričakalo dneve narodno

osvobodilnega boja. Imperialistična Italija je hotela napraviti iz vseh naših slovenskih krajev italijanske kraje. Iz njih je hotela napraviti oškodno desko za prodor v ostale kraje Jugoslavije. Zato je z vsemi sredstvi raznarodovala in gospodarsko ter kulturno uničevala naše ljudstvo. Pretepanje, zapiranje in mučenje so bila sredstva italijanskih imperialistov, katerim je bilo naše ljudstvo izpostavljeno v vsej dobi okupacije.

Hrvatski narod je ostal v tem boju proti raznarodovanju ter gospodarskemu zatiranju močen in neomajen. Zaupal je v pomoč bratov iz Jugoslavije. Ko je ta pomoč med narodno osvobodilnim bojem dejansko prišla, je začel hrvatski narod Istre borbo in se je boril tako, kakor nas je učil naš voditelj tov. Tito. Namesto sovraštva je hrvatski narod pomnil Italijanom Istre roko, pozval jih je k skupnemu boju. V tem skupnem boju sta skovala bratstvo in enotnost, močna sila, ki je imela v narodno osvobodilnem boju

Govor poslanca italijanskega ljudstva v Istri

Ljudski poslanec Giusto Massarotto je med navdušenimi pozdravi govoril prvič v ljudski skupščini v svojem materinskem jeziku — italijanski. V svojem govoru je poudaril:

Ponosen sem, ker morem pozdraviti ta visoki dom v imenu istrskih narodov, Italijanov in Hrvatov, Priuč v zgodovini sta Istra in Reka izvolili svoje predstavnike v popolni svobodi in popolnoma enakopravno z drugimi narodi nove Jugoslavije.

Zelo važno je dejstvo, da so prišli prav te dni, ko se delovne množice Italije bore proti reakciji za demokratične svobode, ljudski predstavniki italijanske narodne manjšine Istre in Reke v ta visoki dom. To je bilo omogočeno zaradi narodno osvobodilnega boja, ki je osvobodil in priključil Istro ter Reko svoji materi — domovini, novi demokratični Jugoslaviji. Zaradi tega boja in skupno prelite krvi je bilo ustvarjeno bratstvo med Italijani in Hrvati, bratstvo, ki ga ne bo mogel nihče več uničiti.

Pustošenje, ki ga je naša ožja domovina pretrpela med zadnjim strašno vojno, je bilo zelo veliko, toda naša ljudska oblast nam je pomagala z več sto milijoni dinarjev.

Pri obnavljanju naše, od fašizma porušene dežele se Italijani in Hrvati Istre in Reke zavedajo vseh težav, ki so posledica te strašne vojne, kakor pa so doslej dali vse za obnovno svoje domovine, bodo dali tudi v bodoče, da bi s lastnimi rokami zgradili lepšo ter boljše bodočnost.

Italijanska narodna manjšina z istrskih obal ne sodeluje samo gospodarsko in politično pri izvajanju našega prvega petletnega plana, ampak hkrati izpolnjuje v popolni svobodi svojo lastno narodno kulturo, ki ji daje novo vsebino v skladu z novo socialno in politično stvarnostjo.

Italijanska reakcija, ki jo vodijo anglo-ameriški imperialisti in reaktionarji, skuša z najrazličnejšimi izzivanji in pritiskom razvneti narodno sovraštvo, da bi razbila naše bratstvo, za katero smo toliko žrtvovali. Ta reakcija širi laži proti naši ljudski oblasti in skuša izrabiti posamezne naše časne gospodarske težave, da bi diskreditirala našo ljudsko vladavo itd. Italijanski reakcionarji tisk širi lažne in izmišljene vesti o tako imenovanem nacionalnem pritisku na italijansko narodno manjšino v Jugoslaviji.

S tem bi radi zavrla delovni plet naših narodov. Med novo Jugoslavijo in demokratičnimi silami v Italiji skušajo ustvariti zid, toda medtem, ko živi italijanska narodna manjšina v novi Jugoslaviji popolnoma svobodno in enakopravno z vsemi narodi Jugoslavije, ravnanje s slovensko narodno manjšino v današnji Italiji prav tako kakor fašizem s Hrvati v Istri pred vojno.

Popolna svoboda in vse pravice,

ki jih naši narodi uživajo, so izraz novega značaja naše ljudske oblasti, bratstva in enotnosti naših narodov, krepolo združenih v Ljudski fronti, na čelu katere stoji naš najdoslednejši bорец za demokratične svobode in za pravice narodov, naš ljubljeni maršal Tito.

Naj živi maršal Jugoslavije Josip Broz Tito!

Naj živi Istra v novi FLRJ! (Navdušeno ploskanje.)

Sekretar Zveznega sveta Momo Marković je prečital prevod govora ljudskega posl. Massarotta. Skupščina je govor Massarotta nagradila z burnim in dolgotrajnim ploskanjem.

Verifikacija mandatov novih poslancev

Ljudski poslanec Drago Gidžić je prečital poročilo mandatno-imunitetnega odbora, ki predlaga Zveznemu svetu, naj se pokliče mestu umrlega ljudskega poslanca Stjepana Novosela Ivan Turkovič, namestnik kandidata za volivni okraj Cazma. Ljudska skupščina je z odobravanjem sprejela to poročilo mandatno-imunitetnega odbora.

Nato je ljudski poslanec Drago Gidžić prebral poročilo mandatno-imunitetnega odbora, ki predlaga, naj Zvezni svet verificira mandate ljudskih poslancev, ki so bili izvoljeni pri dopolnilnih volitvah 30. novembra 1947. leta na ozemlju, priključenem FLRJ po mirovni pogodbi z Italijo.

Zvezni svet je sprejel z dolgotrajnim odobravanjem poročilo mandatnega odbora.

Nato je predsednik objavil, da je skupščina potrdila verifikacijo mandatov novih poslancev.

Na poziv predsednika so stopili ljudski poslanci k predsednikovi mizi in prisegli.

Nato se je predsednik Vladimir Simić obrnil k novim poslancem in dejal: S tem ste si pridobili vse pravice za izvrševanje poslaniške dolžnosti. (Ponovno dolgotrajno ploskanje.)

Predsednik Vladimir Simić je sporočil, da je vlada FLRJ predložila Zveznemu svetu v razpravo predlog vsedravnega proračuna za leto 1948 in predlog vsedravnega zaključnega računa za leto 1946.

Zvezni svet je soglasno odobril ukaz očasne financiranja državnih potreb FLRJ in potrebeh Ljudskih republik za mesec april. Nato so prečitali akt predsedstva Prezidija Ljudske skupščine FLRJ o sklicanju skupne seje Zveznega sveta in Sveta narodov in Sveta zvezne republike Jugoslavije.

Danes popoldne je bila v navzočnosti predsednika zvezne vlade maršala Tita druga seja Zveznega sveta. Zakonski predlog o dopolnitvi poslovnikov za skupne seje Zveznega sveta in Sveta narodov je Zvezni svet sprejel soglasno v načelu in v podrobnostih.

Za 5. popoldne je bila navedena skupna seja Zveznega sveta in Sveta narodov. Na dnevnem redu je pretesno splošnega državnega proračuna za 1948. leto.

SEJA SVETA NARODOV

Beograd, 23. apr. Včeraj ob 16 se je začelo peto redno zasedanje Sveta narodov Ljudske skupščine FLRJ pod predsedstvom preds. Josipa Vidmarja.

Na včerajšnji seji so potrdili ukaz Prezidija Ljudske skupščine FLRJ o začasnem financiranju državnih potreb FLRJ in potrebeh Ljudskih republik za mesec april 1948. Začeli so tudi pretesati predlog vsedravnega proračuna za leto 1948.

Poročevalec odbora za gospodarski plan in finance dr. Obren Blagojević je predložil svetu poročilo odbora o obravnavanju predloga vsedravnega proračuna za leto 1948, v katerem je rečeno:

Vsederavnni proračun za leto 1947 je popolnoma izvršen. Uresničen je bil plan dohodkov, kakor tudi plan izdatkov. Proračun izkazuje celo presežek 7 milijard dinarjev, kar dokazuje, da je finančna politika naše zvezne vlade realna in pravilna. Velikanski uspehi v letu 1947, našim prvim planem leta v vseh sektorjih gospodarstva in financ, zlasti v proizvodnji in kapitalni gradnji so

nam zagotovili, da se bomo mogli letos lotiti še obsežnejših nalog. V letu 1948 stoji velike naloge pred vsemi panogami naše družbene proizvodnje, pred blagovnim prometom, pa tudi v kapitalni graditvi naše države.

Jasno je da so te naloge prišle do izraza v predlogu letalnega vsedravnega proračuna tako glede višine njegovih dohodkov in izdatkov kakor tudi njegove notranje strukture. Skoraj 125 milijard dohodkov in prav toliko izdatkov popolnoma ustreza našim stvarnim možnostim in našemu letošnjemu gospodarskemu planu. Prav tako so viri dohodkov v skladu z našimi gospodarskimi plani kakor tudi z našo demokratično zakonodajo. Prihodnja redna seja Sveta narodov bo sklicana pisneno. Na njej bodo razpravljali o predlogu vsedravnega proračuna za leto 1948, medtem ko je bila danes ob 14. posebna seja, na kateri so obravnavali predlog za dopolnitev pravilnika o skupnih sejah obeh svetov Ljudske skupščine.

Skupna seja Sveta narodov in Zveznega sveta je bila danes ob 17.

Po volitvah v Italiji

Nihče ne more trditi, da so bile volitve 18. aprila svobodne

Generalni sekretar Kompartije Italije Palmiro Togliatti o parlamentarnih volitvah v Italiji

Rim, 23. apr. (Tanjug) Generalni sekretar KP Italije Palmiro Togliatti je dal listu 'Unita' naslednjo izjavo o parlamentarnih volitvah v Italiji: 'Trdim in smatram, da nihče ne more oporekati dejstvu, da volitve dne 18. aprila niso bile svobodne. Uporabljena so bila vsa sredstva nasilja, prevar in podkupitve, da bi se zadušila politična svoboda volivnih množic. To je odkrito teptanje naše ustave in zakona o volitvah. To so dejanja, ki jih zakon kaznuje kot zločin. Pritiske in zastraševanje, ki ga je vlada izvajala nad prebivalstvom, delodajalci pa nad delavci, je dosegel neslučen obseg. Blok reakcije, ki se je zbral okrog krščanske demokracije, in gmohtina sredstva, ki so jih dali tej stranki kapitalisti in cerkev, so omogočili korupcijo, kupovanje glasov itd. Na brezobzirni način in v strahotnem obsegu se je De Gasperijeva vlada posluževala vsakega sredstva za vsako ceno. To geslo je v resnici pomenilo, da sta krščansko-demokratska stranka in vlada potepali načelo demokracije.

djeionalnega kova, to je tistih, ki govorijo v imenu socializma, pri tem pa izdajajo interese socializma in demokracije ter sodelujejo z najbolj mračnimi in najbolj reakcionarnimi družbenimi silami. Ostale stranke — od liberalne pa do kralvunkistične, so imele dejansko podrejeno vlogo in so brez kakršnega koli resnega političnega pomena. Na vprašanje, kakšne so sedaj pozicije Komunistične partije, je Togliatti odgovoril: 'Naše sile so z odločnostjo, ki presegava vsa pričakovanja, vzdružile napad, ki se je iz vseh strani usmeril proti komunistom. Povsod so odločno prešli v ofenzivo ter si pridobile zaupanje ljudstva in nove pristaje. Za demokratsko fronto smo dali vse naše sile. Povsod, kjer so bile liste fronte odvisne od komunistov, je bil dosežen uspeh, kajti komunisti so se borili s pripravljenostjo in so postavili

stališče demokracije in narodne enotnosti nad vse. Oni, ki so mislili in še mislijo, da je mogoče v Italiji streti komuniste, se morajo zavedati, da se komunisti po 18. aprilu čutilo še močnejše. Naša partija prihaja iz te borbe zlasti v južni Italiji, še bolj borbeno in še bolj organizirana ter ojačena z novimi množičnimi ljudstva vseh družbenih plasti, v prvi vrsti pa delavstva. Svobodni ljudje vsega sveta so lahko prepričani, da nosi zastavo demokracije v Italiji delavski razred in vsi italijanski delovni ljudje, ki so se združili v borbi za svobodo in neodvisnost države, ter v borbi proti ameriškim hujskačem in njihovim glaplacem v Italiji. Več kot 8 milijonov glasov dne 18. aprila pomeni močno trdnjavo, ki je ne bodo premagali tuj imperijalisti, ki hočejo ustvariti novo vojno, niti domača reakcija, ki sanja o povratku režima fašističnega kova.'

Brez privolitve Sovjetske zveze nobenih sprememb glede Trsta Izjava namestnika ameriškega zunanjega ministra Lovetta na tiskovni konferenci

Washington, 22. apr. Kakor poročajo ameriški listi in radio, je namestnik ministra za zunanje zadeve Lovetta na tiskovni konferenci na vprašanje v zvezi s Trstom izjavil, da se ne sme smatrati, da bodo Združene države Amerike postopale ločeno ali skupno z drugimi državami za izročitev Svobodnega tržaškega ozemlja Italiji, ako bi Sovjetska zveza odklonila ta predlog. Združene države Amerike ne bodo v zvezi s tem zavzele enakega stališča, kakor glede Nemčije, ker sta ti dve vprašnji različne značaja. Vsaka odločitev glede Trsta bi imela velik odmev in bi povzročila razpravljanja in posvetovanja s prizadetimi strankami. Ta izjava jasno dokazuje veliko važnost, ki jo ima Sovjetska zveza v mednarodni politiki, ter ponovno potrjuje, da Združene države Amerike ne bodo v tem pogledu napravile nobenih korakov brez odobritve Sovjetske zveze.

luzzi, ki so jo odpeljali v bolnišnico. Policija je seveda prišla na kraj dogodka z znatno zamudo, tako da so fašistični napadalci lahko mirno pobegnili.

V Trstu izginilo 285 pošiljk iz Amerike za Jugoslavijo

Trst, 22. apr. (ATI) Jugoslovanska gospodarska delegacija v angloameriški coni Svobodnega tržaškega ozemlja je poslala glavnemu štabu civilne policije in oddelku zavezniškega poveljstva v Trstu »Planning and Advisory Office«, protest proti temu, da v angloameriški coni odpirajo pošne pošiljke za Jugoslavijo. V glavnem gre za pošne pošiljke, ki jih pošiljajo v domovino jugoslovanski izseljenci v ZDA in Kanadi. Protest navaja, da je izginilo od leta 1946 do danes 395 pošnih pošiljk; 285 pošiljk je bilo deloma praznih, 174 poškodovanih in 423 pošnih pošiljk tako zamazanah, da ni bilo mogoče ugotoviti vsebine. Jugoslovanska gospodarska delegacija opozarja, da niso doslej ugotovili še nobenega krivca in zahteva, naj se krivci poisočejo in strogo kaznujejo, hkrati pa naj krajevna oblastva napravijo stroge ukrepe, da bo zagotovljen redni promet s pošnimi pošiljkami.

Dimitrov med praškim delavstvom

Praga, 22. apr. (Tanjug) Bolgarska vladna delegacija je obiskala danes načelnika mesta Prage dr. Vacka. Pozdravljajoč predsednika bolgarske vlade Georgija Dimitrova in člane delegacije, je dr. Vacek poudaril, da občit českoslovaško ljudstvo veliko veselje, ker se je bratska Bolgarija za vedno pridružila skupnosti slovenskih ljudskih demokratičnih držav. Predsednik bolgarske vlade Dimitrov se je zahvalil za pozdrave in poudaril veliko zaslugu praških delavcev za uničenje reakcije na Českoslovaškem. Praško prebivalstvo in mladina so na vsakem koraku navdušeno pozdravljali člane bolgarske delegacije, zlasti predsednika Georgija Dimitrova. Danes popoldne je bila v navzočnosti Georgija Dimitrova in drugih članov bolgarske delegacije slovesnost, na kateri je dobilo podjetje za izdelavo letalskih in avtomobilskih motorjev »Aviac« naziv »Georgij Dimitrov«. Delavci so z velikim navdušenjem pozdravili v svoji sredi Georgija Dimitrova.

Britanske zasedbene oblasti ščitijo in izpuščajo znane jugoslovanske vojne zločince

OD 1200 vojnih zločincev, katerih izročitev zahteva Jugoslavija, so jih zaprli 147, za krive pa so spoznali samo 16, a še teh niso izročili

London, 23. apr. (Tanjug) Pomočnik zunanjega ministra Mayhew je izjavil, da so pristojne britanske sodne oblasti, ki so preiskovale predloženo dokazno gradivo proti 147 jugoslovanskim vojnim zločincem zaprtim v taborišču v Münstru, ugotovile, da za 110 ljudi ni dovolj dokazov o krivdi in so bile izpuščene, medtem ko smatrajo, da je 16 oseb zakrivilo vojne zločine in da bi jih lahko izročili jugoslovanskim oblastem. Da bi razumeli izjavo Bevinovega pomočnika g. Mayhewa, moramo vedeti, da je vlada FLRJ zahtevala izročitev nad 1200 vojnih zločincev, da pa so britanske oblasti zaprle samo 147 zločincev in so končno razglasile samo 16 oseb za krive. Najnovejša izpustitev vojnih zločincev iz Münstra znova dokazuje, da britanska vlada in britanske okupacijske oblasti v Nemčiji in Avstriji ščitijo in rešujejo vojne zločince, da ne bi prišli pred ljudsko sodišče.

Vojne zločince iz Münstra so pričeli oproščati že konec minulega leta, ko je bilo izpuščenih 59 zločincev. Izpuščanje vojnih zločincev se je letos nadaljevalo. Konec februarja je poveljnik taborišča polkovnik Clayton po ukazu iz Londona izpustil 18 vojnih zločincev, med njimi polkovnika Nediča, člana »Nedičeve srbske državne straže« in Ivana Tkalcčiča, ki je poleg vrste drugih zločinov na zahtevo Nemcev poleg 7 oseb iz vasi Urcina in 50 iz vasi Begaljece ter jih izročil Nemcem, ki so jih 20. maja 1945. ustrelili. Med izpuščenimi zločinci so tudi bivši orožniški kapetan Savo Popovič, predsednik naglega vojaškega sodišča v Črni gori med fašistično okupacijo, ki je odgovoren za vrsto zločinov; Korac Mihajlo, bivši četniški komandant in Nedičev okrožni načelnik, ki je izročal partizane Nemcem; Stojan Zakovič in Stanislav Glizorjevič, poročevalca zloglasnega oddelka specialne policije v Beogradu, ki sta odgovorna za vrsto deportacij, mučenj in umorov. Poleg tega so izpustili vrsto drugih zločincev, katerih imena in zločini so dobro znani našemu ljudstvu. Britanski sodniki so tudi odkrili, da ni dovolje dokazov o krivdi zloglasnega Jase Ljotiča. Medtem, ko na eni strani znane vojne zločince razglasujejo za »nedolžne«, pa omogočajo drugim, da zbeže iz zaporov. Britanskemu taboriščnemu poveljstvu se morajo zahvaliti mnogi zločinci, da so lahko pobegnili iz zaporov v Münstru, kakor n. pr. agenti specialne policije v Beogradu Miloš Pajević, Erika Jeremić in Pero Damjanović, nato znana Ljotičeva Vladimir Lenac in Ilija Mišašević in četnik-klavec Car Ljubo.

Po nekaterih vesteh je eedaj v taborišču v Münstru samo še 14 zločincev, torej celo manj, kakor bi jih morali po izjavi gospoda Mayhewa izročiti jugoslovanskim oblastem. Tudi avstralski predstavnik Hood je zahteval, naj se izvede sklep OZN o razdelitvi Palestine. Švedski predstavnik Heglof je izjavil, da se ne strinja s stališčem Združenih držav Amerike. Na popoldanski seji je predstavnik ZSSR Andrej Gromiko obsodil ameriški načrt o vzpostavitvi skrbništva nad Palestino kot poskus, da bi se ovekovčilo polkolonialni status palestinskega ljudstva. Predstavnik Kitajske Čang Tin Fu je branil ameriško stališče in poskušal ovreči izjavo predstavnika Nove Zelandije Berendse, češ da skupščina ni izpolnila obveznosti glede zagotovitve sredstev za uresničitev načrta razdelitve Palestine.

Kakšno je „prisrčno sožitje“ na Koroškem

Dne 5. aprila 1948 je mestni občinski odbor v Velikovecu, ki je sestavljen iz zastopnikov avstrijske ljudske in socialistične stranke, soglasno izglasoval resolucijo, v kateri zahteva odpravo pouka slovenščine na osnovnih šolah v Velikovecu. To resolucijo je občinski odbor dostavil načelstvu obeh vladnih strank v Celovcu z očitnim namenom, da izzove splošno gonjo proti slovenskemu pouku na šolah. V zvezi s to resolucijo je bilo naročeno protestno zborovanje proti slovenskemu pouku dne 10. aprila 1948 v gostilni Kolros v Velikovecu. Zborovanje je pod krinko »združenja« staršev šoloobveznih otrok sklicala Elizabeta Kuhnka, znana socialistka in partajevka, ki se je med vojno zelo agilno udejstvovala v organizacijah nacistične stranke. Na zborovanju je imela hujskaški govor proti Slovenem in slovenskemu pouku na šolah, poročala je o resoluciji občinskega odbora v Velikovecu od 5. aprila, ki jo je na zborovanju prebrala, sklicevala se je na določbe germanizacijskega

šolskega zakona iz leta 1869 in poročala, da so bili v kampanji za odpravo slovenskega pouka na osnovnih šolah »doseženi precejšnji uspehi«. Takšno je torej na Koroškem »prisrčno sožitje obeh narodnosti«, o katerem je govoril 16. aprila avstrijski državni predsednik dr. Karl Renner dopisniku APA na Dunaju. To »prisrčno sožitje« je v resnici nepretrgan preganjanje in zapostavljanje koroških Slovencev na kulturnem, političnem in gospodarskem področju tako v senzernemški Avstriji kakor v sedanjih demokratičnih Avstriji. Zato tudi izjava dr. Rennerja, da bo »sožitje obeh narodnosti na Koroškem v bodoče prav tako prisrčno kot je bilo v zadnjih 50 letih«, ne more nikogar, ki pozna razmere na Slovenskem Koroškem, zavesti v zmotu, najmanj pa koroške Slovence, ki so doprinesli v svoji borbi za enakopravnost toliko žrtve in vodo, da jim je le v priložnosti Slovence Koroške ki FLRJ zagotovljena socialna in politična svoboda.

Ako odnosi med Bolgarijo in Grčijo še niso normalni, je odgovorna le atenska vlada

New York, 22. aprila. (Tass) Tajništvo OZN je objavilo odgovor ministra za zunanje zadeve LR Bolgarije Vasila Kolarova na pismo glavnega tajnika OZN Trygve Liea, v katerem je naveden predlog tako imenovane balkanske komisije za ureditev grško-bolgarskih odnosov. Minister Kolarov naglašuje v svojem odgovoru, da je Bolgarija že vzpostavila diplomatske odnose z vsemi državami, s katerimi je imela odnose pred vojno. Bolgarska vlada izraža hkrati globoko obžalovanje zaradi odnosov, ki obstajajo sedaj med Bolgarijo in Grčijo. Ako odnosi med Bolgarijo in Grčijo še niso normalni, je zato odgovorna izključno atenska vlada, ki si je poskušala prisvojiti del bolgarskega ozemlja, naseljenega izključno z Bolgari, pri čemer je izkoristila vojni položaj. Pismo nato naglašuje, da se politika atenske vlade še vedno ni izpremenila in da prihaja do izraza v vrsti klevetniških izjav ter pozivov k tujemu vmešanju in netenju vojne, ki jih spremljajo kršitve meja in izzivanja. Bolgarska vlada stalno obvešča OZN o teh kršitvah, vendar vse to ni imelo dosedaj nobenih uspehov. Bolgarska vlada ni proti vzpostavitvi diplomatskih odnosov z Grčijo, ako bi atenska vlada nudila resen dokaz, da ima dobro voljo odreči se zavajevalskih teženj glede na Bolgarijo in ako bi napravila potrebne ukrepe, da prenehajo kršitve bolgarske meje in kampanja netenja vojne, ki se v Grčiji izvaja proti Bolgariji.

Boji v zahodni Makedoniji in na Peloponezu Atene, 22. apr. Radijska postaja Svobodne Grčije poroča: Po časopisnih poročilih iz Aten so napadli oddelki demokratične armade pomoči med 18. in 19. aprilom monarhofašiste v Sulfliju, Klisurju, pri Kosturu, v Pentalofo in v zahodni Makedoniji. Do isih poročilih so boji tudi na področju gorovja Timaike. V poročilu monarhofašističnega generalnega štaba priznavajo, da so monarhofašisti v teh operacijah imeli 4 mrtno in 7 ranjenih. Boji se nadaljujejo tudi na Peloponezu.

Palestina preizkusni kamen za OZN

New York, 22. apr. (Tass) Odvarjanje na večerajšnji dopoldanski seji političnega odbora Generalne skupščine OZN splošno razpravo o vprašanju spremembe sklepa Generalne skupščine o razdelitvi Palestine, je predložil predstav. ZDA Austin nov ameriški predlog o skrbništvu nad Palestino ter ga poskušali vsiliti kot začasni »izredni ukrep« za vzpostavitve miru v Palestini.

Predsednik Nove Zelandije Berendse je ostro kritiziral stališče ZDA in izjavil: »Če je bil sklep o razdelitvi Palestine pravilen lani v novembru, tedaj je tudi danes pravilen. Okoliščine se sploh niso spremenile«. Predstavnik Nove Zelandije se je na to izjavil za izvedbo sklepa OZN in je izjavil, da je Palestina preizkusni kamen za Organizacijo Združenih narodov.

Močnejša pooblaščenca s padavinami in hladnejše, popoldne zboljšanje do delne razjasnitve.

Angloameričani stalno zavlačujejo sklenitev mirovne pogodbe z Avstrijo London, 22. aprila. (Tass) Namestniki ministrov za zunanje zadeve so se sporazumeli o čl. 17 načrta avstrijske pogodbe, ki določa omejitve avstrijskih oboroženih sil. Po tem členu bi imela Avstrija pravico vzdrževati suhozemno vojsko, vstevš obmejne čete, ter čete za letalsko obrambo, orožništvo in rečno orožništvo, katere skupno število stanje ne sme presegati 55.000 mož. Vojaške letalske sile Avstrije smejo obsegati 90 letal in do 5000 mož. Avstrija ne bo smela imeti bombnikov. Na seji so razen tega nadaljevali z razpravljanjem o vprašanju razsedencev, o razdelitvi vojnega materiala in opreme zaveznike ali nemške proizvodnje ter o nemški imovini v Avstriji. Do sporazuma ni prišlo.

Gospodarska pogajanja med Romunijo in Madžarsko Budimpešta, 23. apr. (Tanjug) V Budimpešti, 23. apr. (Tanjug) V govinska delegacija, ki se bo razgovarjala o gospodarskem sodelovanju med Madžarsko in Romunijo.

Gigromni izdatki Franca za vzdrževanje vojske Madrid, 22. apr. Radio Pireneica poroča po uradnih podatkih, ki so bili pred kratkim objavljeni, da je sedaj v frankiščini Španiji 689 generalov in okrog 34.000 oficirjev. Za vzdrževanje svoje vojske potroši general Franco 17,3% celotnih proračunskih izdatkov. Franco se poslužuje za vzdrževanje svoje vojske, s katero se drži na oblasti, 5 ministrstev.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE Stanje 23. aprila: Vpliv atlantskih barometričnih minimumov je dosegel srednjo Evropo in vzhodni del Padske nizine, kjer dežuje. Poleg tega prodira od jugozahoda hladna fronta, ki izvira iz središča barometričnega minimuma v Gnovsemkem zalivu. V Sloveniji dopoldne še ni bilo nobenih znakov kvara vremena.

VREMENSKA NAPOVED za soboto 24. aprila Močnejša pooblaščenca s padavinami in hladnejše, popoldne zboljšanje do delne razjasnitve.

G. Kočarjanc:

Kašmirska tragedija

Ze pet mesecev vodijo narod Induske kneževine Džamu in Kašmir skupaj z oboroženimi silami Indije vojne operacije proti množičnim tolpam, ki prodirajo v kneževino s področja plemen preko pakistanskih pokrajin. Tolpe, opremljene z modernim orožjem in prometnimi sredstvi, so v kratkem času zhrisale z zemeljske površja večje število mest in na divjaški način pobile deset tisoče mirnih prebivalcev. Na prošnji Indije je v januarju in februarju Varnostni svet preučeval položaj, ki je nastal v Kašmiru. Toda po prizadevanju kolonialnih držav (Anglije, ZDA, Francije, Belgije in drugih), ki imajo glavno besedo v Varnostnem svetu, so bile tolpe intervencij »nepričakovano« povisane na stopnjo oboroženih sil stranke, ki je v sporu.

nad severovzhodnim delom Indijskega polotoka in nad Afganistanom, obenem pa je močna zasloba za morebitne udarce proti Sovjetski zvezi. Toda za imperialistične gospodarje v Kašmiru se je pričela ustvarjati neposredna nevarnost — ljudsko gibanje, ki se je razvilo v kneževini in ki teži za demokracijo in socialno-gospodarsko preobrazbo. To gibanje vodi nacionalna konferenca.

Leta 1945 je vodja nacionalne konference šejk Abdula pozval delovno ljudstvo, naj izžene maharadžo iz kneževine. Maharadža in njegov prvi minister sta poskušala strelti odpor ljudstva z izrednimi ukrepi. Vendar niti aretacije, niti umori, niti zapor šejka Abdula niso mogli zaustaviti borbe. Šejkovi soborci, ki so odšli v ilegalnost, so začeli pripravljati delavce za odločen spopad s tiranskim režimom. V oktobru 1947 se je v Kašmiru čutilo, da se vsehjudski upor neposredno približuje. Da bi preprečili vstajo, je maharadža spustil šejka Abdula na svobodo in preklical prepoved nacionalne konference. Čez nekaj dni je oblast v Kašmiru dejansko prešla v roke nacionalne konference, ki se je takoj izjavila za ljudsko glasovanje o vprašanju priključitve Kašmira enemu izmed obeh dominionov. Pa-

kistanska vlada se je tedaj z vso odločnostjo izrekla proti ljudskemu glasovanju. Odločno stališče Pakistana je nastalo zaradi tega, ker je vlada tega dominiona podlegla izzivam angliških pustolovcev in potem skupno z njimi pripravljala naval plemen na Kašmir, da bi bila kneževina nasilno priključena k Pakistanu in nacionalna konferenca popolnoma uničena. Angležje je razkrinkala okolnost, da so mogli intervenci neovrano prodirati skozi obmejno pokrajino — to trdnjavo imperialistov, ne glede na to, da je njen guverner George Cuninghame zelo izkušen angleški kolonizator, ki zavzema ta položaj že od l. 1937; ne glede na to, da je v severozahodni obmejni pokrajini in v zahodnem Pendžabu, ki sta priključena k Pakistanu, ostal cel aparat angleške kolonialne službe (skoro vse vojaški starejšinski kader, policijski oficirji, vojaške enote, ki predstavljajo večji del anglo-indijske vojske); ne glede na to, da so britanske oblasti nedavno razporedile v tej pokrajini 8 novih bataljonov; ne glede na to, da sta Indija in Pakistan v sklopu Britanskega Imperija in ne glede na to, da se Velika Britanija ni odpovedala obrambi mej in so še nadalje v veljavi vsi dogovori in sporazumi s plemenom.

tako odkrito podprali njihov napad na Kašmir. Gibanje plemen je neposredno vodila skupina angleških oficirjev. Po pisanju konservativnega lista »Daily Maila« so Angležji, ne da bi koga vprašali, kot pravi gospodarji položaja izročili trdnjavo Gilgit Pakistanu. V imenu Pakistana upravljata sedaj Gilgit šest angleških obveščevalcev službe William Brown in njegov pomočnik Mattison.

Skrbno pripravljeno Cuninghameovo izzivanje je propadlo zaradi neke okoliščine, ki je on ni pričakoval. Delovno ljudstvo Kašmira, združeno okrog nacionalne konference in šejka Abdula, je namreč zahtevalo od maharadže, naj se kneževina priključi k domonionu Indij. Maharadža je izpolnil zahtevo nacionalne konference. Brž ko je bil postavljen za predsednika izredne kašmirske vlade, je šejk Abdula organiziral skupno z oboroženimi silami Indije odločen odpor proti intervencijam in jih potisnil nazaj na mejo. Da bi rešil položaj, se je Cuninghame odločil za novo provokacijo. Sestavljen je tako imenovano vlado »svobodnega Kašmira«, ki je razglasila »sveto« vojno za »svobodno« muslimanov te kneževine. Toda kašmirski muslimani, ki tvorijo absolutno večino prebivalstva pokrajine, katere je doživela napad, nlikakor ne morejo domneti, zakaj »svobodoteleži« muslimanov plenijo in ubijajo ravno muslimane. Kašmirski muslimani so se kmalu preprekli, da vlada svobodnega Kašmira« ne vodijo nikakoli »svetici« nameni in da so Cuninghamovi agenti pridobili in,

tervente za napad na Kašmir samo zaradi tega, ker jim je obljubil, da bodo mogli v tej kneževini pleniti in priti do bogate plena. Plenumom, ki so izvršili napad, se je pridružil nekaj tisoč mladih muslimanov iz Puncna. To so bili demobilizirani vojaki, ki so pred kratkim izgubili pokojnino in so se v strahotno težkem položaju dali zavesti zaradi plenjenja. Obupni položaj teh vojakov je Cuninghame izkoristil za »sveto« vojno.

Ko se je Indija (Hindustan) pritožila na Varnostni svet, je pričakovala, da bo Varnostni svet obsodil ravnanje Pakistana nasproti Kašmiru. V bistvu je Indija zahtevala, naj se napravi konec angleški akciji v Kašmiru, toda fronta kolonialnih držav v Varnostnem svetu in Pakistan sta nepričakovano poudarila, da je najvažnejše vprašanje izvedba ljudskega glasovanja. Ta manever kolonizatorjev in Pakistana je povzročil predvsem polom direktne provokacije v odnosu do Kašmira. Po gojih imperialističnega plebiscita se morajo iz Kašmira najprej umakniti induske čete in nato sestaviti v kneževini »nepristranska uprava« pod vodstvom generalnega guvernerjev Indije in Pakistana. Kakšna usoda čaka Kašmir v teh »nepristranskih rokah, ni težko predvideti. Značilno je skrajno neprijazno stališče, ki ga je zavzel nasproti Abdului vladni sef delegacije ZDA Austin. Mimogrede naj omenim, da more služiti to stališče

koč odgovor na vprašanje: zakaj v vladi tako imenovanega »svobodnega Kašmira« igra tako važno vlogo ameriški vojni obveščevalci Russel, zakaj je cel trop ameriških agentov v severni Indiji, kjer kupuje za dolarje vodje plemen, ki so blizu sovjetske meje.

Austino stališče je pojasnila izjava ameriškega novinarja Isarda, ki je ob koncu januarja javno izjavil v New Yorku, da gre Združenim državam Amerike za izkoriščanje velikega zrakovnega oporiča, ki so ga zgradili Angleži v Kašmiru, proti Sovjetski zvezi. Stališče kolonizatorske fronte v Varnostnem svetu je silno razburilo Hinduse, posebno pa še Kašmirce. V svojem govoru na seji Varnostnega sveta je šejk Abdula izjavil, da je prišel po volji naroda za predsednika kašmirske vlade, da so Kašmirski pripravljeni privoliti v vsestransko nadziranje ljudskega glasovanja po Varnostnem svetu, da pa induska vojska med ljudskim glasovanjem ne bo zapustila Kašmira. Obravnavanje kašmirskega vprašanja, ki vladno otežuje rešitev v mirnem duhu, je bilo nato v Varnostnem svetu prekinjeno. Vojna v Kašmiru se nadaljuje. Tragedija Kašmircev odraža tragedijo vseh narodov Indije. Vsak progresivni korak zadane na krvava izzivanja imperialistov, ki so obdržali vojaško oblast nad polotokom, gospodarske faktorije pritiska in kolonizatorske kadre, ki izvajajo reakcionarno upravo v tej deželi. (SIB)

ČETRTI DAN RAZPRAVE PRED VOJAŠKIM SODIŠČEM PROTI DIEHLU, OSWALDU IN SOOBTOŽENCEM

Kazali so se za prijatelje, v resnici pa so delali za največje sovražnike našega ljudstva

Prevejana špijonka Hildegarda Hahn pred sodiščem zakrknjeno laže

Ljubljana, 23. aprila. Davi ob 9. se je nadaljevala razprava proti obtoženemu Diehlu in Oswaldu ter soobtožencem. Nadaljevalo se je zasliševanje obtoženec. Prva je bila zaslišana obtožena Hildegarda Hahn. Pred sodiščem je pri zaslišanju podla lagala kot prevejana špijonka. Zanimala je, da da bi bila česar koli kriva »razen državi sovražnih razgovorov«. Izjave, ki jih je dala, je ponovno preklicevala in se hotela prikazati povsem nedolžno. *Toda tožilec je jasno razkril njene laži, njeno podlost. Prestrežena pisma, ki jih je pisala iz zapora, so zgovorno pričala, da je zakrknjena in prevejana špijonka.*

Med vojno je obtožena Hahn kot agentka gestapa na Dunaju delala za SS Hauptsturmführerjem Brunnerjem, ki je bil na Židovskem referatu pri gestapu na Dunaju. Ona je zbirala zanj podatke o židih in sodelovala pri preselitvi in uničevanju 70.000 židov. To seveda obtožena zanika. Ob smehu v dvorani je po svoji ustaljeni navadi dejala: »Ne, jaz sem vse preklicala.«

Leta 1946 je obtožena Hahn kot bivša gestapovska agentka stopila v obveščevalno službo neke imperialistične države in v Avstriji organizirala špijonažo proti koristim Jugoslavije.

Kot agentka souvažne obveščevalne službe je s špijonom Presterlom potovala po Jugoslaviji, da bi vzpostavila agentsko zvezo z bivšim gestapovskim agentom Macunom v Mariboru in zbirala špijunske podatke o gospodarskem in političnem stanju v naši državi. Belježila si je naslove znanih reakcionarjev, da bi si ustvarila oporišča za obveščevalno mrežo v Jugoslaviji. Seveda je pred sodiščem zakrknjeno zanimala, da bi zbirala špijunska poročila.

Tožilec je nato prebral dve pismi, ki jih je obtožena Hahn na skrivaj pisala iz zapora in ki so bila prestražena. Ta pisma so odločno pokazala njene izjave. Naslovljena jih je na sestru Gertrudo Grablowitz na Koronkem, na ovitek pa je napisala, da je pismo dopis neke avstrijske interniranke staršem in da naj pismo zaprto s kurirsko pošto pošljejo v Avstrijo, češ da ne sme iti preko cenzure. Podpisala pa se je z lažnim imenom Greta Gröbl. V tem pismu

med drugim tudi pravi: »Prosim, Truda, oddaj to pismo na pristojno angleško mesto... Samo preko Angležev lahko pridem ven na svobodo...« Nadalje v pismu opisuje svoje višje iz Jugoslavije in poroča o »Litostruju« v Ljubljani, katerega si je ogledala in o katerem pravi, da grede delavci v »Litostruj« pod strašnim pritiskom, prav takim kot pod Hitlerjem. Celo pismo je eno samo obrekovanje in laž. V drugem pismu, ki ga je naslovlila na nekega Johana Kolerja v Londonu, med podobnim obrekovanjem in lažmi kot v prvem pismu, piše tudi to: »Samo Anglija mi lahko še pomaga, kateri na ljubo sem se podala v to špekulacijo, ki mi sedaj grozi zlomiti vrat. — Mislim, da mi ni treba poudarjati, da bom vse svoje življenje posvetila Angliji in njeni iniciativi v zahvalo, da mi je rešila življenje v stiski, in to, kar bom doprinesla zanjo, bo veliko...«

Tožilec: So to vaša pisma, obtožena Hahn? Ste vi to pisali?

Obtožena: Da, to so moja pisma.

Tožilec: Je to klevetanje naše države?

Obt.: Da.

Tožilec: Je to špijonaža?

Obtožena: Se je hotela pri tem izmakniti odgovoru: Jaz nisem hotela pisem oddati.

Toda po vsem tem, kljub njenim izmikanjem in lažem, je bila jasna njena špijunska vloga. O tem izpoveduje tudi Presterl, ki je dejal med drugim: »V teku najinega poznavanja je često silila v mene, da naj ne imam pred njo nobene tajnosti, in je hotela vedeti vse podrobnosti in vse iz mojega političnega delovanja. Domnevam, da se je hotela Hilda po nalogu Angležev meni približati, ker so vedeli, da sem jaz včasih človek za Jugoslavijo. Moja druga domneva je, da ima nalogo od istega špijunskega centra, na katerega sem jaz navezan, da kontrolira moje agentsko delovanje.«

Na te izjave Presterla je zakrknjeno in hinavsko odgovorila: »To je laž, čista laž.« in je začela celo jokati.

Obtožena Hildegarda Hahn se je razkrila pred sodiščem kot špijonka, ki bi hotela svoj ograbni posel zakriti z lažmi in z zaničanjem.

Obtoženi Mirko Košir Obtoženi Dervišević Obtoženi Gasser

bodo gestapovsko agenturo prevzele druge imperialistične države. Koske je dal Stepišniku tudi navodila, da naj se po vrnitvi v Slovensko Bistrico skuša čim bolj uveljaviti in da naj čaka na zvezo, ki bo gotovo prišla. Po vrnitvi ga je gestapovski agent Oswald na predlog ostalih gestapovskih agentov postavil za direktorja tovarne Impol v Slovenski Bistrici. Obtoženi Stepišnik je tudi takoj začel izpolnjevati Koskejeva navodila. Začel je pripravljati sabotaže in načrtno škodovati.

Dal je nalog za izdelavo nove šarmotne obloge za vrtljivo peč iz mase, ki ni odgovarjala ter se kmalu pokvarila. S tem je povzročil veliko materialno škodo in zastoj proizvodnje. Namenoma je sabotiral izdelovanje medeninate mase in sicer na ta način, da je namesto predpisanih 12 kg dodajal celo 100 kg magnezija, zaradi česar se je masa kvarila. Namenoma je ustvarjal nered v tovarni, ni upoval norm, ni kontroliral delovne discipline, nepravilno razporejal delovno silo in zaviral delo sindikalne organizacije. Za svoje sabotažno delovanje se je načrtno pripravil in izkoristil pri tem tehnološke postopke, da bi zakril neposrednega krivca za vse sabotaže, to je sebe.

izvodnjo tako v tehnološkem pogledu, kakor v pogledu same organizacije v tovarni.

Obtoženeц: Da.

Tožilec: Je to točno?

Obtoženeц: Da, moram priznati. Obtoženi Stepišnik je dobival za svoje sabotažno delovanje konkretne navodila tudi od agentov tuje obveščevalne službe. K njemu je prišel januarja 1947 neki zveznik »Andrej«. Ta mu je naročil, da mora dušiti proizvodnjo. Teh navodil se je seveda Stepišnik držal.

Obtoženi Stepišnik je stopil neposredno v zvezo z obveščevalno službo tudi za časa potovanja po Nemčiji, ko je jugoslovanska delegacija iskala stroje za nove tovarne. V začetku leta 1947 se je sestel v Herfordu z nekim agentom tuje obveščevalne službe, ki mu je spet dal navodila za sabotaže in diverzantsko delo.

Predsednik: Zakaj obveščevalna služba nalaga agentom v Jugoslaviji take naloge? Hoče rušiti s tem našo državo?

Obtoženeц: Brez dvoma s tem namenom.

Predsednik: Ko ste vi izvrševali njihova navodila, ali ste hoteli isto?

Obtoženeц: Jasno, jaz sem se njim pokoraval.

Obtoženi Puffler Obtoženi Stepišnik Obtoženi Ličen

vogradenj v tem času. Pri tem srečanju je obtoženi Barle dal agentu Presterlu podatke o novih gradnjah, o Centralnem komitetu Komunistične partije Slovenije, o ministrih republične vlade itd. Za obtožena Presterla je zbiral Barle tudi podatke gospodarskega in političnega značaja, ki so bili navezani na koroško vprašanje.

Predsednik sodišča prečita Barletovo izpoved pri zaslišanju, ki se nanaša na direktive za diverzije in sabotaže: »Hočem pripomniti, da direktive, ki jih je dal Presterl za naše delo kot agentom, niso bile samo špijonaža. Na drugem sestanku v Ljubljani med Presterlom in Diehloom Brankom ter menoj je bila ena od glavnih direktiv sabotaža in diverzij.« Obtoženi Barle sedaj tu svojo izjavo zanika. Pri svojem strokovnem delu pa je dejansko to direktivo Presterla tudi izvajal. Tako ni opozoril na napake, ki so se dogajale v jeniški tovarni. Čeprav je za te napake vedel, je odlagal ukrepe, ki naj bi te napake odpravili. V preiskavi je o tem izjavil naslednje: »To moje zadržanje je jasna sabotaža in izvira iz tega, ker sem bil že tedaj agent tuje obveščevalne službe.« Prav tako ni hotel preprečiti požara v tovarni kleja v Ljubljani, čeprav je vedel o tem, da požar kaj lahko nastane. Posledica tega njegovega dela je bila eksplozija, ki je zahtevala dve člove-

vski žrtvi. V preiskavi je o tem rekel naslednje: Tedaj sem odkril nevaren pojav ekstrakcijskega bencina... in je ta eksplozija posledica našega agentskega dela.« Pri zaslišanju pred sodiščem pa se hoče tudi zaradi tega dejanja izmotavati. Nato je bil obtoženi Barle soočen s soobtoženim Diehloom.

Predsednik: Obtoženi Diehl, ali je bil soobtoženi Barle agent tuje obveščevalne službe na vaši zvezi?

Obtoženi Diehl: Da. Bil je tudi direktno povezan s Presterlom. On je pripeljal Presterla k meni prvič in drugič.

Predsednik: Ko je Presterl prinesel direktive za sabotaže in diverzije, ali sta bila prisotna oba, ko je o tem govoril?

Obtoženi Diehl: Da.

Predsednik: Kaj pravite, obtoženi Barle? Poglejte si v očel Ali ste bili agent v njegovi zvezi?

Obtoženi Barle: Jaz... tega... nisem...

Pod videzom uvedbe novega tehnološkega postopka so pripravljali požige tovarn

Nato je bil zaslišan obtoženi Vladimir Ličen. Po odpustu iz Dachau je obtoženi Ličen delal kot gestapovski agent v neki tovarni v Celovcu in bil povezan z gestapovskim agentom dr. Iglauerjem. Ta mu je že pred koncem vojne naročil, da bo moral svoj agentski posel nadaljevati tudi po vojni. Ko se je Ličen po osvoboditvi vrnil v Slovenijo, je bil na predlog gestapovskega agenta Pibernika in ostalih agentov Kranjca, Fakina, Diehla in Barleta postavljen za direktorja tovarne lakov v Medvodah. Z agentom Pibernikom je vzdrževal zvezo in od njega dobival tudi navodila. Pibernik mu je naročil, da naj skrbi za nizko proizvodnjo, da naj zadrži surovine ter prav tako izgotovljeno blago.

Predsednik: Ali so bile to direktive za škodljivo delo?

Obtoženeц: Vse te direktive so bile usmerjene na škodljivost.

Predsednik: In za sabotažo?

Obtoženeц: Da, za sabotažo.

Predsednik: Kako ste sabotirali?

Obtoženi: Da sem vzdrževal nizko proizvodnjo.

Predsednik: In še kako?

Obtoženi: Poleg tega sem osebno vplival na razvoj organizacije kemične industrije, da sem kritiziral dolocene mere ministrstva industrije z namenom pač, da bi škodoval, za kar sem dobival vzpodbudo od Fakina, ki je to odobral.

Predsednik: Ali je bilo to načrtno škodljivo delovanje?

Obtoženeц: Vseskozi, vseskozi!

Predsednik: Vi ste obtoženi, da ste skupaj s Pibernikom in glavnim direktorjem kemične direkcije LRS Fakinom načrtno sabotirali izpolnitev proizvodnega načrta v tovarni lakov v Medvodah. Ali priznavate to?

Obtoženi: Da, priznavam.

Obtoženi Ličen je v tovarni v Med-

vodah vede dopustil uvedbo nove modifikacije zgoščevanja ricinusovega olja, kar je zahteval Pibernik, čeprav je dobro vedel, da bi ta nevarni postopek lahko povzročil požar. Lahko bi tudi preprečil požar, ki je res nastal jeseni 1947 in povzročil milijonsko škodo, toda namenoma ni hotel. Kajti uvedba novega načina zgoščevanja ricinusovega olja je imela prav ta namen, da nastane požar, ki pa naj bi navidez nastal po nesreči.

Predsednik: Zakaj niste tega preprečili?

Obtoženi: Ker sem vedel, da je želja direktije, da se ta škodljivost prej ali slej izvrši.

Predsednik: Kdo je bil v direkciji?

Obtoženi: V direkciji sta bila Pibernik in Fakin.

Predsednik: Torej sta namerno dopustila požar?

Obtoženi: Da.

Predsednik: Priznate to?

Obtoženi: Priznam.

Obtoženi Ličen je prav tako preprečeval, da bi v tovarni lakov uvedli norme. Namenoma je sabotiral uvrnitev norm. Prav tako je preprečeval uvedbo evidence.

Tožilec: Kakšen namen je imelo vse to vaše delo?

Obtoženeц: Škodovati organizaciji in izvedbi petletnega plana.

Tožilec: Škodovanje državnemu gospodarskemu sektorju?

Obtoženeц: Da.

Tožilec: Obrambni moči države?

Obtoženeц: Vsemu kar je v zvezi s proizvodnjo in industrijo.

Tožilec: Da bi rušili državno ureditev?

Obtoženeц: Tudi to.

Tožilec: Da bi vzpostavili protiljudsko vladavino, odvisno od inozemstva?

Obtoženeц: Vse to je v posledični zvezi med seboj.

Naloga obtoženega Mirka Koširja je bila klevetati ljudsko oblast, njeno delo in predstavnike

Potem je bil zaslišan obtoženi Mirko Košir, ki je priznal, da je po svoji vrnitvi v domovino utajil, da je bil gestapovski agent. Priznal je, da je prikrival ostale gestapovske agente ter jim na ta način omogočil, da so lahko za vplivnih položajih delovali dalje. Priznava tudi svoje razdralnno delo po osvoboditvi. Klevetal je predstavnike oblasti, si izmišljal klevete in jih širil preko kroga svojih znancev. Za agenta gestapa Jožeta Mrčana je napisal lažno karakteristiko in mu na ta način omogočil študij na univerzi.

Obtoženi Košir je imel tesne stike z Borisom Fakinom, Branetom Krlstancem in drugimi. Brane Krlstanc je bil prav tako špijon in je napravil samomer. Obtoženi Košir pa je govoril, da ga je ubila OZNA, in kakor sam pravi, na ta način OZNO klevetal. Ob vsaki priloiki je razširjal lažne vesti. Tako je n. pr. ob aretaciji Diehla širil lažno vest, da je aretirana tudi tov. Vida Tomšičeva, ob aretaciji Oswalda pa, da je aretiran predsednik Gospodarskega sveta minister Boris Kidrič. Te klevete, ki jih je širil on in njegov klevetniški center, je potem objavljial radio London. Vzdrževal je zveze tudi s soobtoženim Kranjcem in Diehloom.

Svoje razdralnno delo je pričel že leta 1936, ko je hotel razbiti enotnost Komunistične partije v Jugoslaviji, ga nadaljeval v finski-ruski vojni in v narodno osvobodilni vojni. Takrat se je sam ponudil gestapu. Svoje razdralnno delo je nadaljeval po osvoboditvi s klevetanjem predstavnikov ljudske oblasti. Sam pravi, da je bil končni cilj vsega njegovega delovanja in delovanja obtožencev, razbiti Jugoslavijo in uničiti pridobitve narodno osvobodilne borbe.

Predsednik: Ali priznate krivdo za sabotaže, ki so se izvršile v tej tovarni?

Obtoženeц: Priznam.

Tožilec: Vi ste izkoristili vse možnosti, da bi načrtno sabotirali proizvodnjo tako v tehnološkem pogledu, kakor v pogledu same organizacije v tovarni.

Obtoženeц: Da.

Tožilec: Je to točno?

Obtoženeц: Da, moram priznati. Obtoženi Stepišnik je dobival za svoje sabotažno delovanje konkretne navodila tudi od agentov tuje obveščevalne službe. K njemu je prišel januarja 1947 neki zveznik »Andrej«. Ta mu je naročil, da mora dušiti proizvodnjo. Teh navodil se je seveda Stepišnik držal.

Obtoženi Stepišnik je stopil neposredno v zvezo z obveščevalno službo tudi za časa potovanja po Nemčiji, ko je jugoslovanska delegacija iskala stroje za nove tovarne. V začetku leta 1947 se je sestel v Herfordu z nekim agentom tuje obveščevalne službe, ki mu je spet dal navodila za sabotaže in diverzantsko delo.

Predsednik: Zakaj obveščevalna služba nalaga agentom v Jugoslaviji take naloge? Hoče rušiti s tem našo državo?

Obtoženeц: Brez dvoma s tem namenom.

Predsednik: Ko ste vi izvrševali njihova navodila, ali ste hoteli isto?

Obtoženeц: Jasno, jaz sem se njim pokoraval.

Obtoženi Stepišnik je zelo prosto-dušno opisoval, kako je pripravil tla za sabotaže, ki naj bi navidez nastale po nesreči. Pripovedoval je popolnoma mirno, kakor da se ničesar ne kesja, in obenem cinično priznaval, da je kriv za vse te zločine.

Obtoženi Juranič je imel špijunske zveze z raznimi agenti tujih obveščevalnih služb in tako izdajal svojo domovino

Po odmoru je bil zaslišan obtoženi Juranič Oskar. Priznava, da je napisal lažno poročilo o svojem delu v Dachau in da je zamolčal, da je bil on kakor tudi njegovi pajdaši agent gestapa. Poročilo je napisal skupno z Diehloom in Kopačem Vlaslom. To poročilo je napisal v namenu, da bi si pridobil zaupanje pri ljudski oblasti, prišel na važno odgovorno mesto ter še naprej škodoval ljudstvu. Pomagala je tudi pri nastavljanju bivših gestapovskih agentov.

Tožilec: Ali poznate Emela?

Obtoženi: Thomas Emel je ameriški oficir, ki je spadal v ameriško komando lagerja v Dachau in bil po osvoboditvi posebni agent CIC-a.

Tožilec: Kaj je to CIC?

Obtoženeц: To je ameriška vojaška obveščevalna služba.

Tožilec: To pomeni, da ste bili vi z njim v zvezi kot špijunskim agentom.

Obtoženeц: Tako je.

Tožilec: Ali poznate Mariča?

Obtoženeц: Poznam.

Tožilec: Kaj je delal Marič?

Obtoženi: Marič je bil agent CIC-a.

Tožilec: Ali ste imeli z njim zveze?

Obtoženi: Imel sem jih.

sveto ter s tem izvršile sovražne akte proti naši državi.

Center te špijonaže je bil, kot vidimo, na Dunaju, segal je tudi v Berlin in v London. Mi smo videli, kako rafiniranih sredstev so se posluževali, kakšne so bile direktive, ki so jih za svoje zločinsko delo dobivali iz inozemstva. Ne samo uničevanje, zmanjšanje produkcije v takih industrijah, ki so življenjskega pomena, kot na primer kemična industrija, ne samo to, temveč tudi organiziranje diverzij in sabotaž na železnižah v našem prometu, je bil njihov posel. Vključiti so hoteli v ta svoj zločinski aparat tudi našo univerzo.

Vse to jim ni dovolj. Treba je bilo še sistematsko postavljati gestapovske agente iz Dachau na odgovorna mesta, da bi si zasigurali načrtno uničevanje naših posameznih industrijskih vej.

Kako je mogoče, da so ti ljudje te stvari delali, da so te stvari izvrševali? Mogoče je bilo samo zaradi tega, ker jim je dala za to podlago neverjetna pokvarjenost, neverjetno hinavstvo, kakršne v naši zgodovini še nismo videli. Pred očmi ljudstva so se kazali za njegove prijatelje, v resnici pa so delali za njegove največje sovražnike. Njihov končni cilj je bil kot so sami povedali, zrušiti ljudsko oblast v Jugoslaviji, uničiti vse napore širitelne krvave borbe. Delali so na tem, da bi izročili Jugoslavijo v roke tujim imperialistom, da bi z njihovo pomočjo spravili Jugoslavijo v položaj odvisnosti od imperializma. To je bil njihov cilj, to je bil njihov program. To je bil namen njihovega zločinskega delovanja. Ni se treba čuditi, da so ljudje, ki so izvrševali v Dachau take zločine, da so ti ljudje s himnavskim obrazom hodili po slovenski zemlji, da so prejemali darila od inozemskih držav za svoje zločinsko delo, da so pri tem pred lastnim ljudstvom skrivali to zločinsko delo in so v tem farizejskem obnašanju prekosili največja farizejstva, kar smo jih pri nas kdaj poznali.

Prepričan sem, da slovensko ljudstvo danes, kot mi vsi, zahteva za take zločine, za take podležje za časa okupacije in iz časa po okupaciji najtežjo kazen.

Tem besedam vojaškega tožilca je občinstvo odgovorilo z burnim ploskanjem.

Nato je bila razprava prekinjena. Po odmoru se je nadaljeval tajni del procesa. Javna razprava pa se bo nadaljevala v soboto ob 9. dopoldne.

Namenoma so zanemarjali organizacijo dela, preprečevali uvedbo norm in evidence ter ustvarjali nered, da bi sabotirali proizvodnjo

Po zaslišanju obtoženega Ličena je bil zaslišan obtoženi Milan Stepišnik. Kakor obtoženemu Ličenu, tako je tudi obtoženemu Milanu Stepišniku gestapo že pred koncem vojne povedal, da je bil namenjen predvsem za povojno delo. Neki gestapovec Koske mu je jasno rekel, da so ga predvideli za povojno delo, kajti dejavnost gestapa z zlomom nacistične Nemčije ne bo prenehala, ampak da se bo nadaljevala in da

Naslednji je bil zaslišan obtoženi Barle Karel. Priznava, da pozna soobtoženega Pufflerja še iz španije, nato iz koncentracijskega taborišča v Franciji in potem iz Dachau, kjer je delal skupno z njim na postaji št. 5. Z agentom vohunškega centra na Dunaju Presterlom se je sestaj v Beogradu na kongresu španskih borcev. Tu mu je pripovedoval o splošni situaciji v Jugoslaviji, in o gospodarstvu. Pri zaslišanju poskuša zankati, da bi govoril s Presterlom kot agent z agentom, temveč hoče prikazati, da je govoril z Presterlom kot z reporterjem. V preiskavi pa je izjavil naslednje: »...naj pripomnim še to, da sem v Beogradu razumel Presterlova namigovanja kot obnova starih gestapovskih zvez.«

Gestapovec Barle se pred sodiščem »slabo spominja«. Na zločinsko delo pa so ga spomnili njegovi pajdaši

Drugič se je sestel s Presterlom v Ljubljani proti koncu novembra 1946. leta. Tudi o tem drugem sestanku govori obtoženi Barle v zaslišanju, da se je takrat pogovarjal s Presterlom največ o gospodarstvu, da bi ga informiral in mu na ta način olajšal delo pri časopisih. V preiskavi pa je izjavil o Presterlu naslednje: »Sploh je znač zakriti svoje zahteve kot agent tuje obveščevalne službe. Vedel sem, da dela v korist tuje obveščevalne službe.« Obtoženi Barle pravi, da je to v preiskavi v resnici izpovedal, da pa se sedaj ne more spomniti vsega.

Predsednik prečita Barletu še njegove nadaljnje izjave iz preiskave: »Nekatere podatke sem mu dal takoj... Zanimal se je posebno za obmejni pas in prosil za fotografije no-

sem mu odvrnil, da lahko, če pride do nesreče, ker se je to že večkrat zgodilo. Nato mi je rekel: »O prikladi zažgi, boš dobl 10.000 din.«

Ker so bile okoliščine o sami izvršitvi požiga v steklarni v Hrastniku dovolj pojasnjene v postopku pred civilnim sodiščem, je zato sodišče odločilo, da se nadaljnje zaslišanje opusti.

Obtoženi Puffler je tajil svoje zločine, soobtoženi Diehl in Benegalij pa sta mu v obraz povedala, da je špijon in da je odgovoren za požar v Hrastniku

Za Benegalijem je bil zaslišan zakrknjeni zločinec Puffler Janko. Ne priznava, da je po osvoboditvi imel zveze z agentom tuje obveščevalne službe, niti ne priznava, da je bil gestapovski agent. Zankati hoče tudi svoje nagovarjanje Benegalija za požig v steklarni Hrastnik. Izmotavati se hoče tudi odgovornosti, da je namočkal kot direktor steklarne v Hrastniku škodljive elemente. Priznava pa, da je vedel, da je Jugovivca bila Kulturbundovka, vedel je za preteklost Savriča Karla kakor tudi za Vračun Francea. Kljub okrožnici ministrstva industrije in rudarstva je hramil načrte in gospodarske podatke doma.

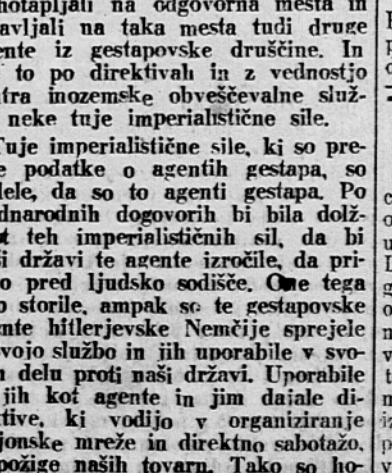
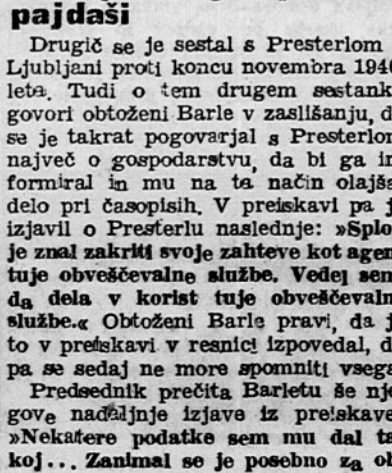
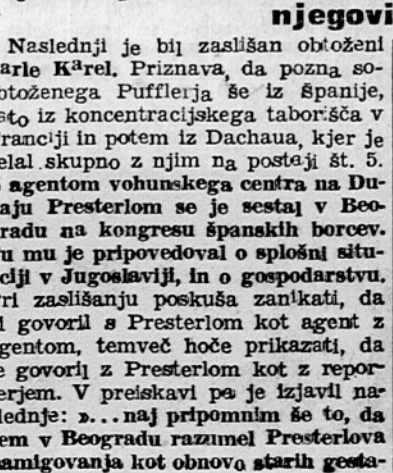
Ker je obtoženi Puffler zakrknjeno tajil, da je nagovoril soobtoženega Benegalija, da izvrši požig v tovarni, je bil z njim soočen. Obtoženi Benegalij mu je iz oči v oči povedal, da laže in da ga je prav on nagovoril za požig.

Ker je tajil, da je bil agent gestapa, je bil Puffler soočen tudi z obtoženim Diehloom, ki mu je prav tako v obraz povedal, da je bil agent gestapa.

Tudi na Krasu so začeli smolariti

Na Krasu je precej gozdov z borovci, kjer so že lani začeli v majhnem obsegu smolariti, da so upotovili uspehe različnih načinov smolarjenja. Letos se je začelo smolarjenje v mnogo večjem obsegu, zlasti v sezonskem okraju, smolariti pa bodo začeli tudi na Vipavskem in na področju Cepovana. V kratkem se bo vrnilo s tritedenskega smolarskega tečaja v murskoboškem okraju 30 tečajnikov iz Slovenskega Primorja, ki bodo pomozili kader smolarjev in zagotovili uspešnejšo izvedbo akcije za nabiranje smole.

Obtoženi Benegalij Obtožena Hilg. Hahn Obtoženi Čorčič

Obtoženi Benegalij Obtožena Hilg. Hahn Obtoženi Čorčič

1372 novih udarnikov, novatorjev in racionalizatorjev

Letos so se znova pomnožile vrste borbe za izpolnitev plana, za povečanje proizvodnje, za boljše organizacijo dela in večjo uporabo tehnike, za smotnejše izkoriščanje obratnih naprav in varčevanje z materialom, skratka borbe za napredek in boljše življenje delovnega ljudstva. V prvem tromesečju letošnjega leta je bilo v LR Sloveniji razglašeno za udarnike, novatorje ali racionalizatorje 1372 najboljših poštovnih delavcev; med njimi je 344 žensk.

Izmed vseh panog našega gospodarstva je dala letos največ udarnikov proizvodnja in predelava premoga. V tej panogi je bilo od začetka leta do konca marca razglašeno 285 udarnikov. V rudniku lignita v Velenju so trije najboljši delavci že sedemkrat dobili častni naslov udarnika. Izmed teh sta dva, tov. Iv. Hriberšek in Dominik Klančnik, presegla normo za 47%, tov. Friškovec pa jo je presegel za 34%. V Trbovljah imamo 13 rudarjev, ki so bili nedavno tretjič razglašeni za udarnike in enega petkratnega udarnika. Vsi presegajo dnevno normo za 30 do 40%.

V tekstilni industriji je izmed 188 udarnikov, ki so bili razglašeni v prvih treh mesecih, 154 žensk. V tekstilni tovarni »Intex« v Kranju je bila prebrala niti tov. Marija Jelenc že tretjič razglašena za udarnico; normo je presegla za 49,9%.

Tovarišica Logar v isti tovarni presegla normo za 35% in je tudi trikratna udarnica. V »Intexu« imajo tudi dve racionalizatorji, Marijo Podobnik in Ivano Pogačnik, ki sta z izboljšanjem delovnega načina prihranili na materialu 10%. Obe tovarišici sta bili pred kratkim drugič razglašeni za udarnice.

Med delavci in delavkami, ki delajo v naši kovinski industriji, je 253 udarnikov. V tovarni »Titan«, Kamnik, sta bila Franc Sušnik in Ivan Bergant petič razglašena za udarnice. Prvi je presegel normo za 77%, drugi pa za 67%. Petkratni udarnik Franc Pirč iz iste tovarne presegla normo za 52%. V železarni na Jesenicah so v prvem tromesečju razglasili 11 racionalizatorjev in 7 novatorjev, med njimi tudi eno žensko, inž. Eksel.

V gozdarstvu imamo 67 udarnikov, vsi presegajo delovno normo za 25 do 30%. Gledano stroka je v prvih treh mesecih dala 103 udarnike. V glavnem so to zidarji, mizarji, koljarji in pomožni delavci, ki vsi presegajo normo za 30%.

Za navedenimi sledijo še druge panoge naše gospodarske delavnosti z nekoliko manjšim številom udarnikov, novatorjev in racionalizatorjev. Povsod so v njihovih vrstah zastopane ženske, kar dokazuje, da se njih je že mnogo zavedlo svojih sposobnosti in da so odločno stopile na prvo mesto v borbi za plan.

Organizirajmo se letos cepljenje prašičev proti rdečici v okviru kmečkih zadrug

Pravkar so krajevni ljudski odbori zbrali prijave kmetov, ki želijo cepiti svoje prašiče proti rdečici. Rdečica je mnogo, saj je cepljenje edini način, da prašiče obrvarujemo bolezn. Resnica ni ljubo priznati, da poznamo še boljše sredstvo, ki bolezen preprečuje. To je pravilna, prirodna reja prašičev: krmiljenje s svežo, neprekuhanano hrano, gibanje na prostem in zdravi svinjaki. Toda s to stvarjo gre počasi, čeprav je preprosta. Zato se bomo pač morali znežkrat za posušeno cepilno prašiča, ki se bo toliko časa pojavljala, dokler ne bomo pravilno vzrejali prašičev.

V primerjavi s predvojno dobo smo v organizaciji cepljenja napravili korak naprej. Na temelju prijav krajevnih ljudskih odborov imajo zdaj ljudski odbori možnost, da pripravijo načrt za cepljenje. Cepljenje po načrtu je uspešnejše, saj omogoča, da z maloštevilnimi veterinarji cepimo v krajšem času več prašičev. Čas je pri tej bolezni še posebno važen! Cepljenje v polni vročini ni vedno zanesljivo, tukaj se tu in tam pojavi bolezen tudi pri cepljenih živalih. Zato je v našem interesu, da pripravimo vse, da bo slo cepljenje na določeni dan hitro od rok. Preglejmo, kaj lahko storijo kmetijske zadruge v ta namen. Najprej je treba pripraviti načrt, pri kateri bo začel veterinar cepiti; in po kakšnem redu bodo prišle kmetije druga za drugo na vrsto. Po razrešenih vseh, kjer so kmetije daleč narazen, bo prav, če prične več sosedov živali na en kraj. Da bi pa prignali vse živali z vase skupaj, ne bi bilo pametno. Morebitna bolezen bi se lahko na skupnem dogovoru razširila in raznesla z bolnih na zdrave živali.

O vsitem redu cepljenja se bomo najlažje pogovorili na zadrugnem sestanku. Tu bomo tudi opozorili zadrugne, naj bodo ob predvidenem času pripravljene na cepljenje. Živali naj bodo doma da ne bo nepotrebnega čakanja. Treba bo tudi pomagati pri cepljenju držati živali.

Koristno bo, če na sestanku določimo spremljevalca, ki bo vodil veterinarja po vrsti od hiše do hiše, kakor bomo pripravili načrt. Važno je nadalje, da se pogovorimo o prevozu. Da bi veterinar ne izgubljal časa s hojo, mu preskrbimo vozilo, kjerko pota dopuščata. Tudi vprašanje prehrane je treba urediti. Cepljenje je naporno delo in gostilne dostikrat ni pri roki. Na koncu je treba pojasniti, kako bo zadruga kriła stroške cepljenja.

Tam, kjer ni razen seznama prijavitelcev ničesar prijavitelca, morajo pač veterinar sam križi vse stroške. V

tem primeru računa kmetom za cepljenje 15 din od živali. Od tega zneska odpade 5 din na cepivo, 3 din same cepljenje, 5-30 din na prevozne stroške in 5-30 din na spremljevalca in prehrano. Če torej zadruga prevzame vso organizacijo cepljenja (prevoz, spremljevalca in prehrano) ji pripada 7 din od vsakega cepljenega prašiča, veterinarju pa 8 din (za cepivo in delo).

Gotovo ima zadruga več možnosti, da pravilno organizira cepljenje, kakor pa sam veterinar. Ravno ob tej priliki naj začne ljudski odbor pomagati reševati kmetijski zadruge nove naloge, (kakor je n. pr. organizacija cepljenja), s katerimi se doslej še ni ukvarjala, ki pa nedvomno spadajo v njeno delovno področje. Prav tako so krajne poslovne zveze dolžne, nuditi kmečkim zadrugam pomoč pri organizaciji cepljenja.

Se par besed o docepiljenju. S cepljenjem zavarujemo prašiča pred boleznijo za dobo približno treh mesecev. Če pa je cepljenega prašiča po 10 do 21 dneh ponovno cepimo, ali kakor pravimo, docepimo, podaljšamo njegovo odpornost na 8 mesecev. S strokovne strani je torej docepiljenje zelo priporočljivo. Zato ga naj kmečke zadruge urtavajo.

Taksa znaša pri docepiljenju 12 din in sestoji iz naslednjih postavk: cepivo 1 din, cepljenje (delo) 3 din, prevoznih stroški 4 din, spremljevalec in prehrana 4 din. Poslednji stroški so nekoliko višji kakor pri cepljenju, ker docepi veterinar dnevno manj živali kakor pri cepljenju. Glede razdelitve stroškov med veterinarjem in zadrugo velja, kar smo omenili pri cepljenju.

V Prekmurju so odkupili 500.000 jajc

Poslovalnica »Perutnina« v Murski Soboti je do 22. t. m. odkupila v Prekmurju po vezanih cenah 500.000 jajc, od tega okrog 400.000 v murskosoboškem okraju, ostale pa v okraju Dolnja Lendava. Kmetije so čakali, da se je začel odkup jajc po vezanih cenah, in so nekateri prinesli v začetku odkupa tudi po 500 jajc na prodaj.

Jajca kupujejo vse zadruge v Prekmurju in jih pošiljajo v poslovništvo »Perutnina« v Mursko Soboti, kjer jih v skladu s elektronskim napravami pregledajo, nato sortirajo po kakovosti in odpošljejo deloma v hladilnice v Maribor oziroma za vlaganje v poslovništvo v Ptuj, deloma pa na domači trg v industrijska središča.

Turizem in naše železnice

Železnice so danes z vso svojo zmogljivostjo namenjene samo potrebam in koristim delovnega ljudstva. Poleg drugih nalog izpolnjujejo tudi naloge množičnega prometnega sredstva. Po njih se prevažajo stotine delovnih ljudi v vse smeri in ob vsakem letnem času. Turizem in gostinstvo sta močno navezana na železnice, ki jima dovažajo in odvvažajo gosta, delovnega človeka, ki pride, da se razvedri ali okrepi za nadaljnje delo. Zato ni vseeno, kako železnica opravlja to naloge, ni vseeno za potujočega človeka in ne za turistična in gostinska podjetja.

Kot ljudska prometna ustanova so tudi naše železnice vključile v vsesplošne napore, da bi naše delovno ljudstvo živelo bolje in zadovoljnejše. Zaradi objektivnih težav, o katerih smo že pogosto govorili, niso še dosegli takih uspehov, kakršne si želimo. Napredek, ki ga mora vsaka objektivno opazovalec priznati, pa se kaže in se bo prihodnja leta še bolj stopnjeval. Železnice se od sezije do sezije bolj življenjsko vključujejo v naravno gradnjo turističnega in gostinskega področja. Z vsako spremembo voznega reda se osterje ršjeje obrist novih prevoznih poti in prevoznih načinov za delovne ljudi, ki bodo nekje od doma in vsakdanjega vrveža uživali svoje oddih.

Letošnja sezija med majem in oktobrom je že tretja od osvoboditve in ima v svojem voznom redu še vidnejše sledove novega časa. Železnice se po izkušnjih in načrtih vseh prizadetih ustanov v zvezi s turizmom in gostinstvom, ki so za jamažene vnaprej, na nekateri pa je mislila še posebej na lastno pobudo. Pri tem ji je bil v dragoceno pomoč »Putnik«, preko katerega je dobila številne pobude za racionalno usmeritev potniških tokov in za rešitev izrednih konkretnih nalog v potniškem prometu. Pri zavedanju, da letošiča, planine in morje ne bodo več, kakor nekoč v prejšnji Jugoslaviji, samo za nekateri, znanamuje prav s temi ukrepi veliki napredek.

Slovenski delovni človek bo šel na odid ali k morju ali v planinski svet. Pri sestavi voznega reda, ki bo veljal to sezijo, je železnica to upoštevala. Morje nam je sedaj najbližje na Reki in tja bodo vozili pospešeni potniški vlaki, za zvezo na južni Jadran pa so urejene potrebne zveze iz Zagreba kot zbirališča za ves najsevernejši in severovzhodni del naše države. V planine bodo vozili vlaki proti Planici in Bohinju oziroma Gorici ter Kamniku in Trzinu. Tudi na teh progah je urejeno vse tako, da bo enovredni ali večvredni gost s čim manjšo izgubo časa dosegel svoj cilj. Seveda je železnica mislila tudi na večjo frekvenco oddah in medležih in prazniških, na obisk zdraviliških krajev po drugih predelih Slovenije, na izletne točke, ki so posebno priljubljene itd.

Turizem in železnica morata sodelovati, ker imata v določenem obdobju do delovnega človeka enake naloge: ustvariti mu prijetno bivanje tisti čas, ko zbira nove sile za nove napore pri delu za izpolnitev petletnega plana. Železnice je v tem pogledu prispevala že doslej veliko. Še več pa bo, ko bo prihodnja leta elektrificirala prvih 300 km svojih prog in ko bo za turistični promet posebej uvedla motorne vlake. Tedaj bo prva etapa poti, ki naj naše železnice spremeni v res ljudske, zaključena. Tedaj bo mogla železnica dovažati našemu turizmu geste vsak čas po želji in že na pol pridobivanje za vse lepo, kar mu bo nudilo za razvedrilo in zdravje.

Tudi novomeški okraj se pripravljaja na »Turistični dan«

V zvezi s turističnim dnem, ki bo v nedeljo 25. aprila, je bil pri okrajnem ljudskem odboru v Novem mestu — osekku za turizem prejšnjit tedens sestanku na katerem so se člani vseh množičnih organizacij pogovorili o pripravah za ta dan.

V Novem mestu se je začelo temeljito čiščenje trga, čisti in ulic. Pot na Kapiteljski Marof, ki nudi zelo lep razgled na Novo mesto in okolico je počiščena, pod kostonji pa so postavljene nove klopi. Prav tako je očiščena pot proti Grmu. Na trgu Katarine odstranjuje razno navlako in urejajo gradnje, na katerih bodo zasadili cvetlice in postavili poleg klopi.

V Dolenjskih toplicah, znanem turističnem in zdraviliškem kraju, so množične organizacije skupno s sindikati zelo lepo uredile park in steze okoli njega ter namestile nove klopi. Tudi v Toplicah pri Smarjeti je bilo organizirano prostovoljno delo,

Pred II. kongresom Osvobodilne fronte

OF v goriškem okraju bo v celoti izvedla sprejete obveznosti

Zasedanja okrajnega plenuma OF v Solkanu se je udeležilo skupno z delegati za II. kongres 120 predstavnikov OF za okraj Gorica. Obširen politično-gospodarski referat o pregledu dela OF po I. kongresu je podal tov. Jože Primožič, okrajni sekretar OF.

Osvobodilna fronta v okraju, v kateri je 99% prebivalstva, se bo skupno z ostalimi množičnimi organizacijami še bolj trudila s sprejemom novih članov, iz fronte pa bodo izključeni vsi, ki jim ni mar blagostanje ljudstva in sedanja gospodarska borba za procvit države. Z mobilizacijo vseh delovnih sil bo OF na Goriškem strla tudi vse poskuse notranjih sovražnikov, ki hočejo ovirati naš delovni polet v gospodarski izgradnji. Zastavila bo vse svoje moči, da bo petletni plan, ki ga je sprejela okrajna ljudska skupščina, pravočasno dosežena in celo presežena. Obveznosti, ki so jih sprejeli pred II. kongresom, bodo v celoti izvedli. Vse možno pomoč bo nudila OF krajevnim ljudskim odborom ter vsem ostalim množičnim organizacijam pri izvrševanju njihovih nalog.

Na gospodarskem polju bodo utrđili okrajna in krajevna gospodarska podjetja, jih razširili in ustanovili še več takih podjetij, da uravnovesijo finančni proračun. V krajih na Krasu bodo zgradili vodovode, kjer ni izvirkov, pa kavnice. Kmečko gospodarstvo bodo okrepli in dvignili hektarski donos. Zivinorejo in praščerejo bodo pomnožili kot osnovni panogi kmečkega gospodarstva. Zgradili bodo drevnice, ki bo dala dovolj sadik za pogozditev 70 ha goščave.

S prostovoljnim delom bodo obnovili požežela pomožila na petkrat nad investični kredit. 24. aprila bodo pričeli graditi zadruške domove na vseh gradiliščih, kjer še niso pričeli dela. Vse sile bodo zastavili za zgraditev Nove Gorice.

Zasedanja so poslali maršalu Titu pozdravno brzojavko, Izvršnemu odboru OF Slovenije pa resolucijo, v kateri zagotavljajo, da bodo vse naloge izvršili v celoti.

Mladina v mursko-soboškem okraju bo pomnožila svoje vrste

V pripravah za II. kongres OF je mladina mursko-soboškega okraja na 7 mladinskih konferencah, ki so bile te dni v vseh večjih središčih, pregledala uspehe in napake dosejanega dela ter sprejela sklepe, kako bo v bodoče utrđila svoje vrste in pritegnila še ostalo neorganizirano mladino.

V Slarovich se je mladina na konferenci zavezala, da bo sleherni mladinec skrbel za to, da do II. kongresa ne bo v vasi nobenega mladince, ki ne bi bil član mladinske organizacije.

Mladinski kongres v Beltincih so prisostvovali zastopniki vojske in množičnih organizacij. V tem okolišču so demobilizirani borci izvršili med mladino velik preokret. Konferenca v Beltincih se je udeležilo že nad 30% mladine, ki doseje v mladinskih vrstah ni sodelovala; sklenili pa so, da morajo do 1. maja pritegniti prav vsakega mladince. Mladina v Beltincih je nadalje sklenila, da bo na dan II. kongresa OF imenovala v znak priznanja in zahvale v svojem okolišču za častne člane one člane OF, ki nudijo mladini pri njenem delu največ pomoči. Mladina iz Rogoševcev je obljubila mladini iz Sotine, da ji bo pomagala graditi zadrugi dom v Sotini-Serbi. Mladinci iz vsi Sotine pa so napovedali tekmovanje vsem mladinskim aktivom v rogaševskem sektorju.

V Gornji Lendavi je še precej staršev, ki svojih otrok ne puste na mladinske sestanke. Demobilizirani borci so se zavezali, da bodo poskušali med staršem prikazati naloge, ki jih ima današnja mladina, ter s tem povečati število organiziranih mladincev in mladinc.

Na konferenci v Trtkovi je mladina sprejela kot glavno obveznost, da bo pobijala širjenje gesel o bodoči vojni, skupnih kočilih v zadrugnih domovih in podobno. Demobilizirani borci bodo skrbeli za redne mladinske sestanke, kjer bo mladina skupno prebirala dnevno časopisje in poročila.

Na predkongresni konferenci v Gornjih Petrovcih je zastopnik JA podal zunanj in notranji politični pregled. Mladina je na tej konferenci sklenila, da bo sodelovala pri izvajanju svetnega plana. Obljubili so tudi pomoč pionirjev pri učenju.

Predkongresna mladinska konferenca v Čankovci je pokazala, da je tamkajšnji mladinski aktiv, ki je prej veljal za najboljšega v okraju, precej izgubil z onimi mladinci, ki so odšli na delo v industrijo. Mladinci, ki so ostali, se bodo posvetili kulturno-prosvetnemu delu. Skupno bodo prebirali knjige in o njih razpravljali.

Z vseh konferenc v okraju je mladina poslala številne resolucije maršalu Titu, glavnemu odboru LMS v Ljubljani in demokratski mladini v Italiji.

Lepi uspehi OF v Celju

V terek zvečer se je v Celju sestel plenum delegatov terenskih OF odborov in raznih množičnih organizacij. Zborovalci so na tem sestanku pregledali svoje gosedenje delo in obravnavali bistveno važne momente v razvoju organizacij OF na področju Celje-mesto v razdobju med I. in II. kongresom.

Celjske množične organizacije, ki so sestavni del odbora OF, so zajele široke množice, ki so svojo politično zavest manifestirale pri vseh akcijah OF, zlasti pri prostovoljnem delu in stalnem dviganju svojega političnega in kulturnega nivoja. Zlasti močno oporo je imela OF

na terenih v organizaciji AFZ, saj so prav žene prevzele vso iniciativo dela na mnogih terenih. Organizacija AFZ obstoja danes v 21 krajevnih odborih in aktivih. Potrebno pa bo posvetiti več pažnje utrđitvi mladinske organizacije, ki si sečerskega je lepe uspehe v raznih akcijah, je pa še na mnogih terenih preslabo povezana z OF. Mnogo je prispevala k utrđitvi OF zveza borcev. Število članov OF je od 9156 v letu 1945 naraslo na 12.000. Če pristajemo še člane OF, ki so vključeni po sindikatih, se število zviša za nadaljnih 2000.

Zelo zadovoljivo je delo Socialnega fonda. Stalnih podpornikov glede na število prebivalstva znaša 24%.

Mestni odbor OF je preko svojih množičnih organizacij pritel široko organizacijo študijskih krožkov, na katerih so se člani OF seznanjali z aktualnimi političnimi vprašanji. Iz 30 krožkov v letu 1946 je naraslo 89 krožkov, ki zajemajo okrog 1700 članov. Ti krožki so pokazali velik uspeh, saj so mnogi v njih tako izpopolnili svoje znanje, da so bili po zaključeni tečajih sposobni za odgovorne politične in gospodarske položaje. Poleg agitacije za množični obisk ljudske univerze in večerne gimnazije je OF skrbel za dvig števila časopisnih naročnikov. Letos pa je okrajni odbor OF pričel izdajati »Celjski tednik«, ki izhaja v 6000 izvodih.

OF je sodelovala z vsem množičnimi organizacijami pri izvajanju vseh važnih gospodarskih nalog. Politčno delo fronte se kaže zlasti v udejetovanju ljudstva pri prostovoljnem delu. Po letošnjih poročilih je bilo v letih 1946 in 1947 izvršeno 235.378 ur prostovoljnega dela. Celjske žene so razna tega osnovali 2 dečja domova, ki sta sprejela 160 otrok. Mladina je dala za gradnjo prog in drugih objektov v letu 1947 pet brigad in je pri lokalnih delih prispevala 27.000 ur.

Dopolnitev odredbe o ugodnostih članov Enotnih sindikatov v času letnega dopusta

Po lanski odredbi o ugodnostih članov Enotnih sindikatov v času letnega dopusta imajo člani Enotnih sindikatov in člani njihove ožje rodbove pravico do 50% popusta na vseh državnih prometnih sredstvih (razen v letalih) in pravico do 25% popusta od določenih cen za hrano in stanovanje oziroma penzijo v vseh državnih gostinskih podjetjih v letovisih. Kopalščih in zdraviliščih, če prebijajo vsaj 5 dni v istem gostinskem podjetju; končno so oproščeni lokalnih pristojbin za bivanje v kraju, medtem ko imajo pri zdraviliških pristojbinah 50% popusta.

V spremembah in dopolnitvah gornje odredbe, ki jih je te dni izdala zvezna vlada, je sedaj določeno, da uživajo gornje ugodnosti tisti člani Enotnih sindikatov Jugoslavije, ki imajo neposredno pred izrazbo letnega dopusta vsaj 11 mesecev nepreretanega članstva v sindikatu, ter člani njihove ožje rodbove. Izjemo sme zvezni minister za delo po predlogu centralnega odbora Enotnih sindikatov odrediti za določene vrste delavcev, zlasti za sezonske delavce, tudi krajši rok članstva, kakor 11 mesecev, za doseganje pravice do popustov.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Mladinske brigade danes z vso vneto uvajajo brigadni način dela v tovarnah, kjer so že dosegle velike uspehe.

Mestni plenum je na svojem zasedanju obravnaval tudi pomanjkljivosti v delu svojih organizacij, med drugim pomanjkljivo vzgojno-politično delo med kmeti, slabo organizacijo evidenčne službe in podobno.

Utrditve OF v organizacijskem pogledu, v dvigu članarine in v skupnem delu vseh množičnih organizacij so glavne naloge, ki so jih sprejeli delegati plenuma v času predkongresnega tekmovanja.

50% železniškega popusta za proslavo 1. maja v Beogradu in Ljubljani

Delovni kolektivci Slovenije, ki bodo sodelovali na centralni proslavi 1. maja v Beogradu ali na republički proslavi v Ljubljani, imajo na podlagi odloka glavne direkcije državnih železnic štev. 7658-48 od 23. 3. 1948 50 odstotni popust na vseh železnicah v Jugoslaviji. Popust velja za drugi in tretji razred v času od 28. aprila do 5. maja t. l.

Sindikalne podružnice naj za skupine svojih delegatov pripravijo pisne mnenje sezname, ki jih predložijo zadovni železniški postaji in kolektivno predčasno dvignijo vozne listke za vožnjo v obe smeri (tja in nazaj) ter jih ob povratku na povratni postaji le žigosajo. Pri nabavi vozništvov listkov je v objavi treba navesti številko odloka glavne direkcije.

Glavni odbor Enotnih sindikatov Slovenije

SAH

Botvinnik krepko v vodstvu

Vsako kolo svetovnega šahovskega prvenstva se odlikuje s svojim posebnim obsežanjem. Tudi XVI. kolo je prineslo zanimive spehloške dvoboje v partijah Reshevsky-Smislov in Keres-Euwe.

Češki obramba damskega gambita je eden izmed sistemov, ki jih Smislov pogosto uporablja v posebno važnih partijah ter je to tudi tokrat napravil. Smislov je proti Reshevskemu igral to obrambo že tretjič. Ker Reshevsky očitno ni zadovoljen s potekom svojih desetdnevnih partij, je s Smislovom v češki obrambi igral tokrat drugo kolo prej. Toda Smislov je smelo žrtoval kmetca in kmalu dosegel izenačenje pri ustvaril vrsto nevsnosti za svojega nasprotnika. Reshevsky ni izbral svoje materne premoci. Smislov je napadel slabo postavljenega belca. In je tako po medsebojni osiri borbi in ponovljenih protinapadih prišlo do številnih izmenjav. V končnici s kraljem in dvema kmetoma sta se Reshevsky in Smislov sporazumela za remis.

Tudi velemojster Euwe se je uveljavil s svojim teoretičnim znanjem. Euweja so dolgo let smatrali v vsem šahovskem svetu kot neprekosljivega poznavalca tako imenovane odprne variante španske partije. Nizozemski velemojster je v tem match-turnirju neprerokovano spremenil repertoar in precej časa ni uporabljal te svoje priljubljene variante. Sedaj pa je Keres izbral proti dr. Euweju kot beli špansko partijo. Razvila se je borba, ki bo brez dvoma zelo važna za analitike in specialiste te otvoritve. V pričetku se je pridobil beli; svetovni prvak popolnoma enakopravno igro. Načo je zaradi svoje nepravilne obrambe pustil pobudo sovjetskemu velemojstru. Potem ko je Keres izkoristil neugoden položaj črnih figur, je umetelno izmenjal načrt igre in presnel napad na pozicijo črnega kralja. V kritičnem momentu je Euwe še napravil resno napako, ki je samo pospešila njegov poraz. Euwe se je vdal v 34. potezi.

Prekinjena partija med Botvinnikom in Keresom se je v petek končala z zmago Botvinika.

Po XVI. kolu je polčas udeležencev na tabeli take: Botvinnik 9 točk, Keres 7½, Reshevsky 6½, Smislov 6, Euwe 3 točke.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora s pričetkom ob 8 zjutraj.

Obni zbor kranjskega okrajnega šahovskega odbora. V nedeljo 23. aprila bo v Kranju v klubskih prostorih hotela »Evropa« obni z

FIZKULTURA IN ŠPORT

Nova igrišča za fizikulturnike

Vsporedno s širjenjem fizikulture med slovenskim ljudstvom naraščajo tudi potrebe po fizikulturnih objektih...

12 m x 60 m in ga bodo ljubitelji drsalnega športa v prihodnji sezoni že lahko uporabljali...

Delo Mohorjeve družbe

Tiskarna Mohorjeve družbe v Celju, ki je edina knjižno produktivna zadruga v Sloveniji, šteje danes preko 2000 članov...

Preskrba DELITVEV MESA, MESNIH IZDELKOV IN KONZERV

MLO oddelček za trgovino in preskrbo v Ljubljani obvešča potrošnike, da prejmejo v soboto dne 24. od 13.—18. in v nedeljo 25. aprila od 7.—11. sveže meso...

Šolsvo POZIV SPREJETIM UČENCEM INDUSTRIJSKE KOVINSKE SOLE LITOSTROJ V LJUBLJANI

Pozivajo vsi vpisani učenci, da pridejo v šolo najpozneje do 27. aprila 1948, ker se je tedni poizkus že pričel...

PREŠERNOVO KNJIŽNICO

Ki ima v letosnjem programu pet knjig. Cena zbirke je samo 65 din. Narodite se lahko v vsaki knjižnici...

TURISTIČNA RAZSTAVA V OKVIRU TURISTIČNEGA DNEVA 1948

odprtja ob 25. aprila do 2. maja v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani vsak dan od 9. do 18. ure.

OBJAVA

Ker so v začetku trajanja po veznih cenah ukrajne poslovne zveze in kmetijske zadruge večkrat porajale neravnane poročila...

OBVEŠČAMO

vse ukrajne poslovne zveze in kmetijske zadruge, da smo zaradi preprečitve nespornostov ter nepotrebnega pošiljanja zlasti pa zaradi dobave blaga po želji naročnikov...

STOENIRALI

vsa naročila, ki smo jih prejeli, odnosno, ki nam bodo prispela do 22. aprila t. l., v kolikor do tega dne ne bodo izvršena...

Natečaj

za vpis v nižjo veterinarsko šolo za veterinarske bolničarje pri Veterinarskem znanstvenem zavodu Slovenije v Ljubljani, ki bo trajala 8 mesecev od 1. junija t. l. dalje.

Kinematografi

LJUBLJANA UNION: sovjetski film 'Olovek števil. 217' tednik. — MOSKVA: sovjetski film 'Očeta področja'...

Radio Ljubljana, Maribor in Sl. Primorje

6.00 Veder jutranji spored, vmes poročila, pregled dnevnega sporeda in jutranja tovalovodila...

KUHARSKA RAZSTAVA

V OKVIRU TURISTIČNEGA DNEVA V nedeljo, 25. aprila od 10. do 18. ure na verandi hotela Union, Ljubljana.

VLADIMIR KOŽELJ

komercialist pri direkt. grafič. industrije. Pokojnik leži na Zalah, v kapelici sv. Jožeta, odkod bo pogreb v nedeljo, 25. aprila 1948 ob 15.30 na pokopališču k Sv. Križu.

VOBOSTVO NIŽJE VET. SOLE

Umrl nam je ljubljani mož, dobiti očka, zet, svak, stric, tovaris.

SKRBELA JE ZA VSE

Minsk naj je močno zdrazil. Za Minskom se je pojavil sneg. Ruske zime še ni konec, sem si mislil, Gledal sem in gledal.

Navodila za Triglavske smuk

Preneošča v Slaničevih kočah in na Kredarici so rezervirane le za tečajevce. Slaničeva kočna in Kredarica sta oskrbovani. Tekmovalci so poimenovali doloteni...

Garnizija i Krim

V nedeljo 25. aprila se bosta srečala na igrišču FD Krima na Rakovniku v tekmovalstvu I. skupine nogometnega prvenstva...

Cross krškega okraja

V nedeljo 18. t. m. je bil v Sevnici spomladanski cross okraja Krško. Tekmovanja so se udeležila vsa fizikulturna društva okraja razen FD 'Razlag, Brežice...

Zdravilna zelišča — naše ljudsko premoženje

Za naše zdravilne rastline bi lahko rekli, da predstavljajo denar, ki leži na tleh. Ogromna vrednost, ki vsako leto propade za nebranimi zdravilnimi zelišči...

Iz Haaga v Moskvo

Moskva, 11. aprila. o potovanju, o Moskvi in potrpežljivo prenašali dokaj neugodno potovanje. Toda kmalu nas je zanimala zunanja resničina. Nekako ob 14. smo prevozili nemško mejo.

Jutri Partizanov cross

FD Partizan priredi v nedeljo 25. t. m. društveni cross, na katerem bodo sodelovali tudi sindikati in šolski aktivi.

Drobne zanimivosti

Madžarska: Švica 7:4 (3:1) V sredo je bila odigrana v Budimpešti navzočnosti 35.000 gledalcev mednarodna nogometna tekma...

KOLESARSKA KROŽNA DIRKA S. F. D. »ZELEZNIČARJA«

Agilna kolesarska sekcija SFZD zelezničarjev priredi v nedeljo 25. t. m. ob 15 uri popoldne

KROŽNO DIRKO

na prog: Tyrševa cesta, Ježica, Kleče, Ljubljana. Start in cilj je pri gostilni Kaduš na Tyrševi cesti. Člani bodo vozili 5 krogov, mladinci 2 kroga in turisti 1 krog.

DEŽURNA LEKARNA

Centralna lekarna, Tromostje Marjini trg št. 3.

NEDELJSKA DEŽURNA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA

Ljubljana: dr. Tajnšek Vinko, Meškočeva cesta 13/II — od sobote popoldne do ponedeljka do 8. zjutraj.

DEŽURNE TRAFIKE 25. APRILA 1948

Jerešk Ivana Resljeva, Pate Franc Krolcov trg — kioski: Humer Stanko St. Vid, Na Kolar Jurij Tabor; Mrzljak Ana Tavčarjeva; Novak Frančiška Šibenška 48; Pivč Ivan Čelovska 141; Radešič Marija Jeranovka 1; Peralj Tina Janševa; Resnik Ivana Zaloška — kioski. 840-n

SLOVENSKA NARODNA GLEDALIŠKA V LJUBLJANI IN MARIBORU

Drama in Ljubljani Sobota, 24. aprila, ob 20.1: Lavrenjev: Za srečo tistih, ki so na morju. Red B Nedelja, 25. aprila, ob 15.1: Surovova: Snovec Mraz. Otroška predstava, Zaključena predstava za ljubljanske Domske igre in dela. Uprizoritev Akademije za igralsko umetnost. — Ob 20.1: Linhart: Zupanova Mica, Smole: Vah Premiera. Izven. Uprizoritev Akademije za igralsko umetnost.

Nekaj novosti Narodne in univerzitetne knjižnice

- Melvin A. G.: Education. A History. New York (1946). (85143)
Philosophy — East and West. Edited by Ch. A. Moore. Princeton 1946. (85113)
Spaeth S.: A Guide to Great Orchestral Music. New York (1943). (85179)
Thorndike L.: A Short History of Civilization. New York 1947. (85175)
Weinstock H.: Tchajkovsky. 2d Ed. London (1946). (85214)

DNEVNE VESTI

SOBOTA, 24. APRILA: Jurij, Igor. NEDELJA, 25. APRILA: Marko. SPOMINSKI DNEVI 24. IV. 1920. — Splošni štiriak v Sloveniji privede do krvoprelitja na Zalaski cesti v Ljubljani, kjer je bilo 13 mrtvih in 30 ranjenih.

Ravnost v Hamburg, nas pa prevzame drug vojaški vlak

Priljago nam zlože v ogromen kup na peron. Potem pa nam izročijo propustnice z nakazilom za večerjo v bližnjem hotelu. Večerje seveda nisimo dobili. Pač pa so nam pripravili udoben spalni voz za vožnjo do Berlina.

OPOROŽILO: RK Slovenije je otrokom, dojenčkom in ročnim materam razdelila 250 kg blaga in savi...

PREŠERNOVO GLEDALIŠKO — KRANJ

Sobota, 24. aprila ob 20.1: Sindikato in kulturno društvo 'Udarnik' — Telovadna akademija. Nedelja, 25. aprila ob 17.1: Schiller: 'Kovčarstvo in ljubezen'. Izven.

TURISTIČNA RAZSTAVA BO ODPRTE OB 25. APRILA DO 2. MAJA V JAKOPIČEVEM PAVILJONU V LJUBLJANI

Planinsko in alpinistično društvo Ljubljana obvešča potrošnike, da bo Alježev odprti in vrati od 1. maja t. l. dalje odprti in stalno oskrbovani.

OKRAJNI ODBOR VOJAŠKIH VOJNIH INVALIDOV

Priljubljeni so vsi kolesarski športniki in člani sindikalnih aktivov, da se udeležijo te zanimive dirke.

DEŽURNA TRAFIKA 25. APRILA 1948

Jerešk Ivana Resljeva, Pate Franc Krolcov trg — kioski: Humer Stanko St. Vid, Na Kolar Jurij Tabor; Mrzljak Ana Tavčarjeva; Novak Frančiška Šibenška 48; Pivč Ivan Čelovska 141; Radešič Marija Jeranovka 1; Peralj Tina Janševa; Resnik Ivana Zaloška — kioski. 840-n

SLOVENSKA NARODNA GLEDALIŠKA V LJUBLJANI IN MARIBORU

Drama in Ljubljani Sobota, 24. aprila, ob 20.1: Lavrenjev: Za srečo tistih, ki so na morju. Red B Nedelja, 25. aprila, ob 15.1: Surovova: Snovec Mraz. Otroška predstava, Zaključena predstava za ljubljanske Domske igre in dela. Uprizoritev Akademije za igralsko umetnost.

OPOROŽILO: RK Slovenije je otrokom, dojenčkom in ročnim materam razdelila 250 kg blaga in savi...

PREŠERNOVO GLEDALIŠKO — KRANJ

Sobota, 24. aprila ob 20.1: Sindikato in kulturno društvo 'Udarnik' — Telovadna akademija. Nedelja, 25. aprila ob 17.1: Schiller: 'Kovčarstvo in ljubezen'. Izven.

TURISTIČNA RAZSTAVA BO ODPRTE OB 25. APRILA DO 2. MAJA V JAKOPIČEVEM PAVILJONU V LJUBLJANI

Planinsko in alpinistično društvo Ljubljana obvešča potrošnike, da bo Alježev odprti in vrati od 1. maja t. l. dalje odprti in stalno oskrbovani.

OKRAJNI ODBOR VOJAŠKIH VOJNIH INVALIDOV

Priljubljeni so vsi kolesarski športniki in člani sindikalnih aktivov, da se udeležijo te zanimive dirke.

OPOROŽILO: RK Slovenije je otrokom, dojenčkom in ročnim materam razdelila 250 kg blaga in savi...

PREŠERNOVO GLEDALIŠKO — KRANJ

Sobota, 24. aprila ob 20.1: Sindikato in kulturno društvo 'Udarnik' — Telovadna akademija. Nedelja, 25. aprila ob 17.1: Schiller: 'Kovčarstvo in ljubezen'. Izven.

TURISTIČNA RAZSTAVA BO ODPRTE OB 25. APRILA DO 2. MAJA V JAKOPIČEVEM PAVILJONU V LJUBLJANI

Planinsko in alpinistično društvo Ljubljana obvešča potrošnike, da bo Alježev odprti in vrati od 1. maja t. l. dalje odprti in stalno oskrbovani.

OKRAJNI ODBOR VOJAŠKIH VOJNIH INVALIDOV

Priljubljeni so vsi kolesarski športniki in člani sindikalnih aktivov, da se udeležijo te zanimive dirke.

DEŽURNA TRAFIKA 25. APRILA 1948

Jerešk Ivana Resljeva, Pate Franc Krolcov trg — kioski: Humer Stanko St. Vid, Na Kolar Jurij Tabor; Mrzljak Ana Tavčarjeva; Novak Frančiška Šibenška 48; Pivč Ivan Čelovska 141; Radešič Marija Jeranovka 1; Peralj Tina Janševa; Resnik Ivana Zaloška — kioski. 840-n

SLOVENSKA NARODNA GLEDALIŠKA V LJUBLJANI IN MARIBORU

Drama in Ljubljani Sobota, 24. aprila, ob 20.1: Lavrenjev: Za srečo tistih, ki so na morju. Red B Nedelja, 25. aprila, ob 15.1: Surovova: Snovec Mraz. Otroška predstava, Zaključena predstava za ljubljanske Domske igre in dela. Uprizoritev Akademije za igralsko umetnost.

OPOROŽILO: RK Slovenije je otrokom, dojenčkom in ročnim materam razdelila 250 kg blaga in savi...

PREŠERNOVO GLEDALIŠKO — KRANJ

Sobota, 24. aprila ob 20.1: Sindikato in kulturno društvo 'Udarnik' — Telovadna akademija. Nedelja, 25. aprila ob 17.1: Schiller: 'Kovčarstvo in ljubezen'. Izven.

TURISTIČNA RAZSTAVA BO ODPRTE OB 25. APRILA DO 2. MAJA V JAKOPIČEVEM PAVILJONU V LJUBLJANI

Planinsko in alpinistično društvo Ljubljana obvešča potrošnike, da bo Alježev odprti in vrati od 1. maja t. l. dalje odprti in stalno oskrbovani.

OKRAJNI ODBOR VOJAŠKIH VOJNIH INVALIDOV

Priljubljeni so vsi kolesarski športniki in člani sindikalnih aktivov, da se udeležijo te zanimive dirke.

SKRBELA JE ZA VSE

Minsk naj je močno zdrazil. Za Minskom se je pojavil sneg. Ruske zime še ni konec, sem si mislil, Gledal sem in gledal.

VOBOSTVO NIŽJE VET. SOLE

Umrl nam je ljubljani mož, dobiti očka, zet, svak, stric, tovaris.

VLADIMIR KOŽELJ

komercialist pri direkt. grafič. industrije. Pokojnik leži na Zalah, v kapelici sv. Jožeta, odkod bo pogreb v nedeljo, 25. aprila 1948 ob 15.30 na pokopališču k Sv. Križu.

VOBOSTVO NIŽJE VET. SOLE

Umrl nam je ljubljani mož, dobiti očka, zet, svak, stric, tovaris.

SKRBELA JE ZA VSE

Minsk naj je močno zdrazil. Za Minskom se je pojavil sneg. Ruske zime še ni konec, sem si mislil, Gledal sem in gledal.

VOBOSTVO NIŽJE VET. SOLE

Umrl nam je ljubljani mož, dobiti očka, zet, svak, stric, tovaris.

Milan Vidmar.

Mali oglasi

SLUŽBO DOBE

BRIVSKO-FRIZERSKO POMOČNICO in gospodinjstvo pomočnico sprejme Završ. št. Vid 16 nad Ljub. 1533-2

BELO DOLGO OBLEKO iz krasnega blaga prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 11608-5

OLJNATA SLIKO za spalnico prodam. Rimska dolina, Cesta II-27. 11514-5

ENODRUŽINSKO HISICO v Ljubljani ali bližnji okolici kupim. Ponudbe na ENODRUŽINSKO HISICO v Ljubljani ali bližnji okolici kupim. Ponudbe na

Oglasi oddetek »Slov. poročevalca« Oglasi oddetek danes odprti samo do 12 MALI OGLASI SE SPREJEMAJO do 11. ure

TURISTIČNI DAN NA BLEDU V SOBOTO, 24. APRILA, ob 18. otvoritev TURISTIČNE RAZSTAVE

Ivan Ribič - Stojan: Ljudje onkraj reke Roman 134 »Zame se ne boje« »Kako, da nisi že prej prišel sem?»

»Ne joči, Liza. Atej in mama se bosta vrnila, verjemi.« Pogledala ga je s solznimi očmi.

»Ne joči, Liza... Vse bo še dobro.« Ker ni vedel, kaj naj ji še reče, jo je samo bodreče potrepal po rami.

»Mlekopreskrba za OKRAJ PREVALJE«, SLOVENJGRAD pod upravo Okrajne poslovne zveze Dravograd, pozivamo vse upnike, ki imajo kakršno koli denarno ali drugo terjatve nasproti zgoraj imenovanemu podjetju za leto 1947 do 1. februarja 1948, da to prijavijo na naslov »Likvidacijski odbor Mlekopreskrba za okraj Prevalje-Slovenjgradec, v roke tov. Poljanca Leona« najpozneje do 10. maja 1948.

Počasi se je dvignila in si s predpasnikom obrisala objokani obraz. Samo pokimala je in šla v izbo.

Likvidacijski odbor. Likvidacijski odbor. Likvidacijski odbor. Likvidacijski odbor.